

Flere stokastiske variable

Læsning:

Cooper/McGillem kap. 3.1-3.5

Opsummering

- Vi indførte begrebet *stokastisk variabel* samt tæthedsfunktionen, $f_X(x)$, til at beskrive sandsynligheder for s.v.

- Beregning af sandsynligheder

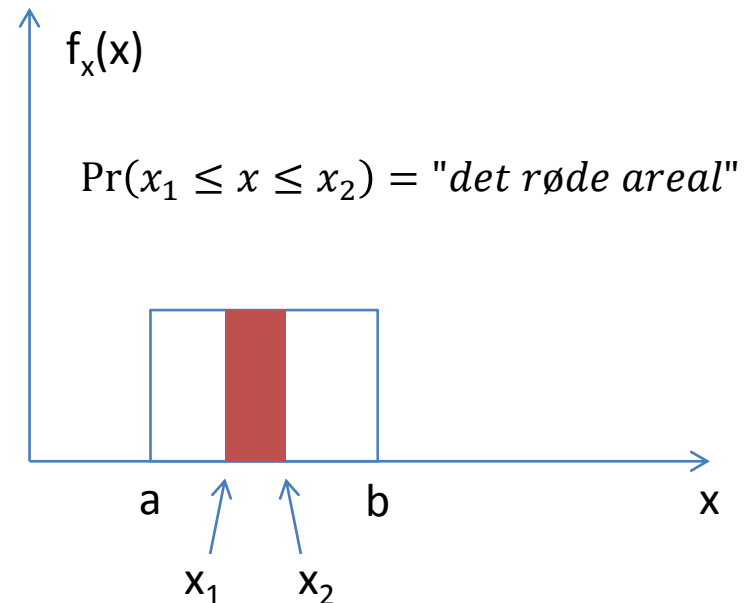
$$\Pr(X = x) = 0$$

$$\begin{aligned}\Pr(X \leq x) &= \int_{-\infty}^x f_X(x) dx \\ &= F_X(x)\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\Pr(x_1 \leq X \leq x_2) &= \int_{x_1}^{x_2} f_X(x) dx \\ &= F_X(x_2) - F_X(x_1)\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\Pr(X > x) &= 1 - \Pr(X \leq x) \\ &= 1 - F_X(x)\end{aligned}$$

- hvor $F_X(x)$ kaldes fordelingsfunktionen.
- Middelværdi og varians.
- Transformationssætningen.

Middelværdi og varians for forskellige fordelinger

- Uniform fordeling i intervallet $[a, b]$
 - $E[X] = \frac{1}{2}(b - a)$
 - $\text{Var}(X) = \frac{1}{12}(b - a)^2$
- Binomial fordeling med n trials og sandsynlighedsparameter p
 - $E[X] = n \cdot p$
 - $\text{Var}(X) = n \cdot p \cdot (1 - p)$
- Gauss fordeling (normalfordeling)
 - $f_X(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma^2}} \cdot e^{-(x-\mu)^2/2\sigma^2}$
 - $E[X] = \bar{X} = \mu$
 - $\text{Var}(X) = \sigma^2$

Exponentialfordelingen

- Beskriver hændelser, som sker tilfældigt i tid.
- Parameteren $\bar{\tau}$ er den gennemsnitlige tid mellem to på hinanden følgende hændelser.
- Sandsynligheden for, at hændelsen indtræffer inden for tidsintervallet Δt , er $\frac{\Delta t}{\bar{\tau}}$.
- Tæthedsfunktion: $f(\tau) = \frac{1}{\bar{\tau}} e^{-\tau/\bar{\tau}}$
- Fordelingsfunktion: $F(\tau) = 1 - e^{-\tau/\bar{\tau}}$

Exponentialfordelingen

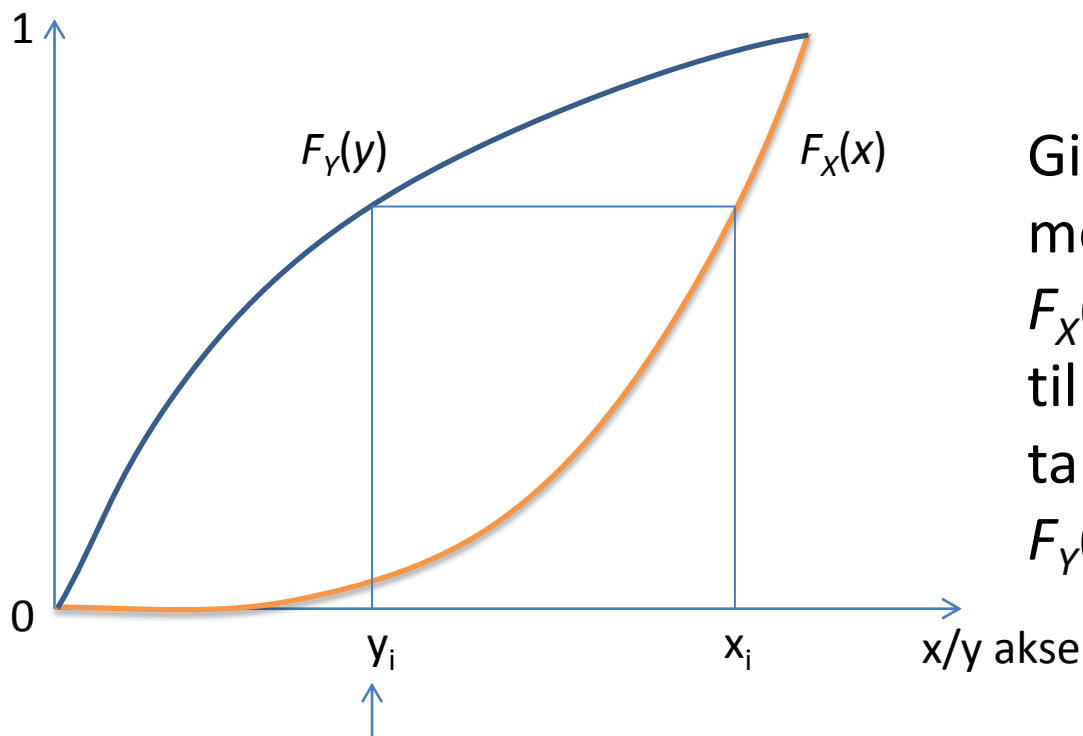
Eksempel fra bogen s. 93

- Den gennemsnitlige levetid for komponenter i et rumfartøj er 100 dage.
- Et rumfartøj skal på en 200 dage lang mission.
- Hvad er sandsynligheden for, at missionen kan gennemføres uden komponentfejl?
- Dette er det samme som at spørge: Hvad er sandsynligheden for, at tiden til den første fejl er større end 200 dage?
- Beregn ud fra exponentialfordeling med $\bar{\tau} = 100 \text{ dage}$:

$$\begin{aligned}\Pr(\tau > 200 \text{ dage}) &= 1 - \Pr(\tau \leq 200 \text{ dage}) = 1 - F(\tau) \\ &= 1 - \left(1 - e^{-\frac{200}{100}}\right) = 0.1352\end{aligned}$$

Histogram matching

(dette relaterer til s. 89-91 i bogen)

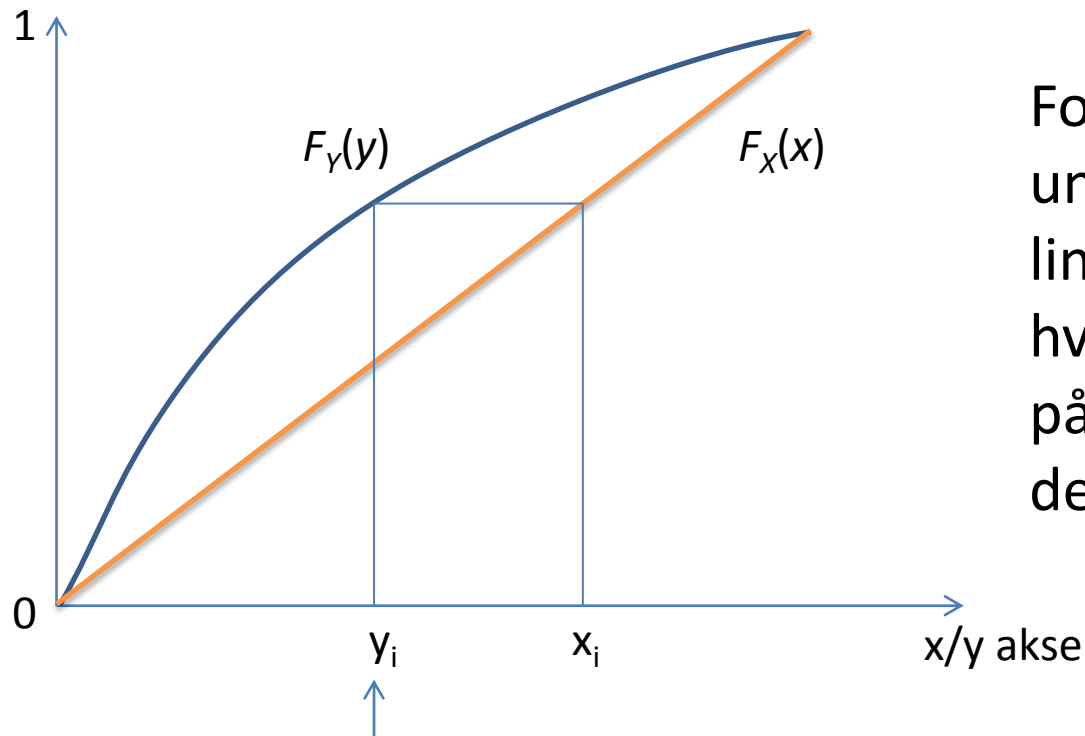
Givet input data (x_1, x_2, \dots, x_n) med fordelingsfunktion $F_X(x)$, transformer disse data til (y_1, y_2, \dots, y_n) , så disse får target fordelingsfunktion $F_Y(y)$.

$$y = F_Y^{-1}[F_X(x)]$$

(Formel 2-41 side 89)

Histogram matching

hvor input fordelingen er uniform

Fordelingsfunktionen for en uniform fordeling er en ret linje. I det specielle tilfælde, hvor fordelingen er uniform på intervallet $[0,1]$, gælder der, at $F_X(x) = x$

$$y = F_Y^{-1}(x)$$

(Formel 2-41 side 89)

Brug af den uniforme fordeling til at generere data med arbitrær fordeling

1. Specificer en target fordelingsfunktion (F_Y).

```
yrange = -5:0.1:5;  
Fy = normcdf(yrange,0,1);
```

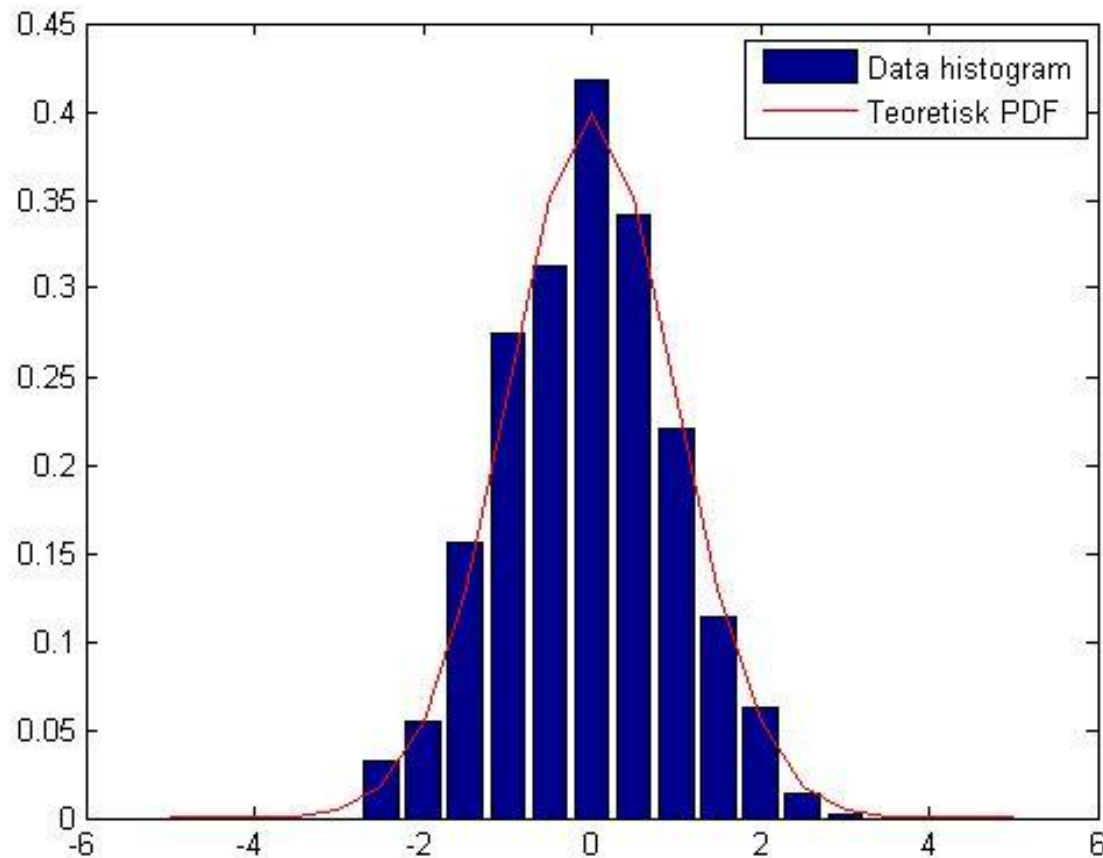
2. Generer tilfældige data, som er uniformt fordelte på intervallet $[0,1]$.

```
N = 1000;  
x = rand(1,N);  
Fx = unifcdf(x,0,1);
```

3. Histogram matching

```
for i = 1:N  
    distance = abs(Fx(i)-Fy);  
    [min_val,min_ix] = min(distance);  
    y(i) = yrange(min_ix);  
end
```

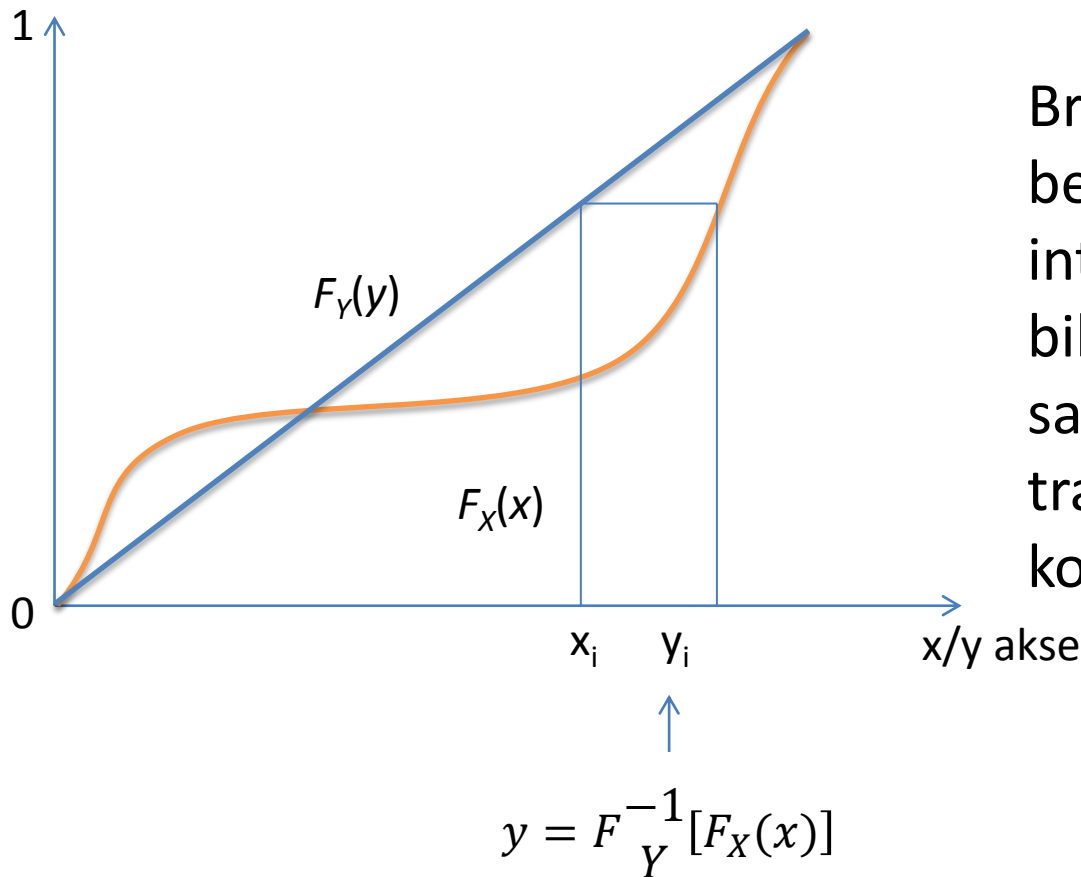

Brug af den uniforme fordeling til at generere data med arbitrær fordeling

Histogram over de genererede y-værdier

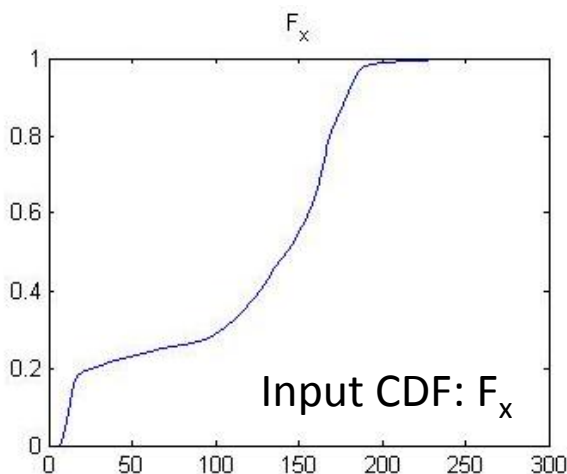
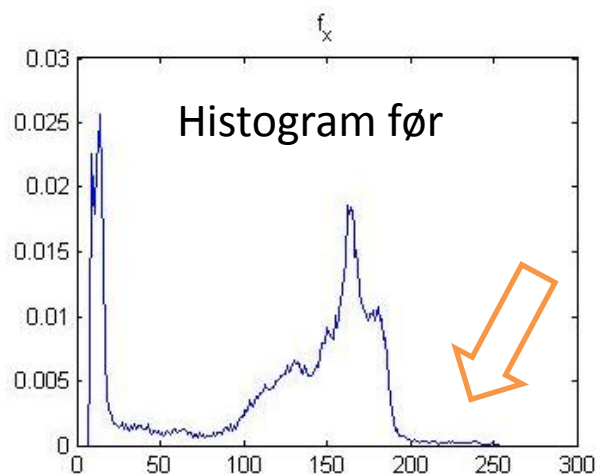
Histogram matching

hvor target fordelingen er uniform

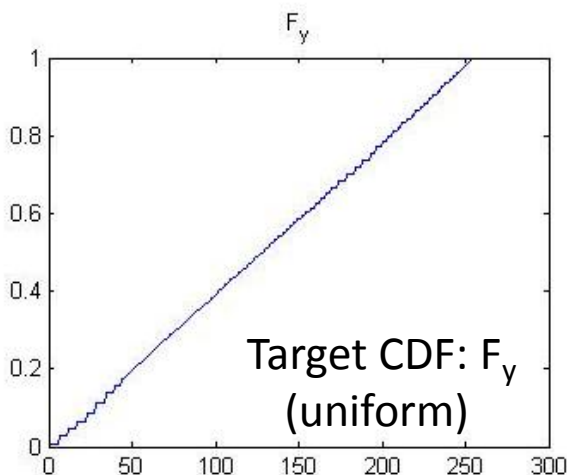
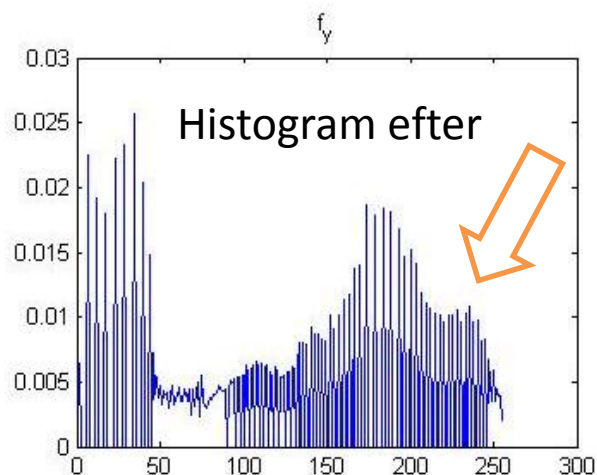

Bruges ofte i billed-behandling. Hvis intensiteterne (x_i) i input billedet er klumpet sammen, vil denne transformation øge kontrasten i output billedet.

Histogram udligning i billeder

Input billede

Histogram-udlignet billede

Simultan tæthedsfunktion $f(x,y)$

	1Ω	10Ω	100Ω	1000Ω	Total
1W	50	300	90	0	440
2W	50	50	0	100	200
5W	0	150	60	150	360
Total	100	500	150	250	1000

Omregn til sandsynligheder (relativ frekvens)

	1Ω	10Ω	100Ω	1000Ω	Total
1W	0.05	0.30	0.09	0	0.44
2W	0.05	0.05	0	0.10	0.20
5W	0	0.15	0.06	0.15	0.36
Total	0.10	0.50	0.15	0.25	1.0

Simultan tæthedsfunktion $f(x,y)$

	X = 1	X = 2	X = 3	X = 4	$f_Y(y)$
Y = 1	$f(1,1)$	$f(2,1)$	$f(3,1)$	$f(4,1)$	$f_Y(1)$
Y = 2	$f(1,2)$	$f(2,2)$	$f(3,2)$	$f(4,2)$	$f_Y(2)$
Y = 3	$f(1,3)$	$f(2,3)$	$f(3,3)$	$f(4,3)$	$f_Y(3)$
$f_X(x)$	$f_X(1)$	$f_X(2)$	$f_X(3)$	$f_X(4)$	1

Indfør stokastiske variable samt $f(x,y)$

	1Ω	10Ω	100Ω	1000Ω	Total
1W	0.05	0.30	0.09	0	0.44
2W	0.05	0.05	0	0.10	0.20
5W	0	0.15	0.06	0.15	0.36
Total	0.10	0.50	0.15	0.25	1.0

Ex.: $f(x = 1, y = 1) = 0.05$

Marginale tæthedsfunktioner

	X = 1	X = 2	X = 3	X = 4	$f_Y(y)$
Y = 1	$f(1,1)$	$f(2,1)$	$f(3,1)$	$f(4,1)$	$f_Y(1)$
Y = 2	$f(1,2)$	$f(2,2)$	$f(3,2)$	$f(4,2)$	$f_Y(2)$
Y = 3	$f(1,3)$	$f(2,3)$	$f(3,3)$	$f(4,3)$	$f_Y(3)$
$f_X(x)$	$f_X(1)$	$f_X(2)$	$f_X(3)$	$f_X(4)$	1

- $f_X(x)$ og $f_Y(y)$ kaldes for de *marginale* tæthedsfunktioner.
- Hvordan udregner man $f_X(2)$?

$$f_X(2) = \sum_{y=1}^3 f(2, y) = 0.3 + 0.05 + 0.15 = 0.5$$

Betingede tæthedsfunktioner

	X = 1	X = 2	X = 3	X = 4	$f_Y(y)$
Y = 1	$f(1,1)$	$f(2,1)$	$f(3,1)$	$f(4,1)$	$f_Y(1)$
Y = 2	$f(1,2)$	$f(2,2)$	$f(3,2)$	$f(4,2)$	$f_Y(2)$
Y = 3	$f(1,3)$	$f(2,3)$	$f(3,3)$	$f(4,3)$	$f_Y(3)$
$f_X(x)$	$f_X(1)$	$f_X(2)$	$f_X(3)$	$f_X(4)$	1

- Hvordan udregner man de betingede tæthedsfunktioner $f(x|y)$ og $f(y|x)$?
- Eksempel: $f(x = 2|y = 3)$

$$f(x = 2|y = 3) = \frac{f(x = 2, y = 3)}{f_Y(y = 3)} = \frac{0.15}{0.36}$$

Betingede tæthedsfunktioner

	X = 1	X = 2	X = 3	X = 4	$f_Y(y)$
Y = 1	$f(1 1)$	$f(2 1)$	$f(3 1)$	$f(4 1)$	$f_Y(1)$
Y = 2	$f(1 2)$	$f(2 2)$	$f(3 2)$	$f(4 2)$	$f_Y(2)$
Y = 3	$f(1 3)$	$f(2 3)$	$f(3 3)$	$f(4 3)$	$f_Y(3)$
$f_X(x)$	$f_X(1)$	$f_X(2)$	$f_X(3)$	$f_X(4)$	1

- Givet de betingede og de marginale tætheder, hvordan beregner man de simultane tætheder?
- Eksempel: $f(x = 2, y = 3)$

$$\begin{aligned}f(x = 2, y = 3) &= f(x = 2|y = 3) \cdot f_Y(y = 3) \\&= f(y = 3|x = 2) \cdot f_X(x = 2)\end{aligned}$$

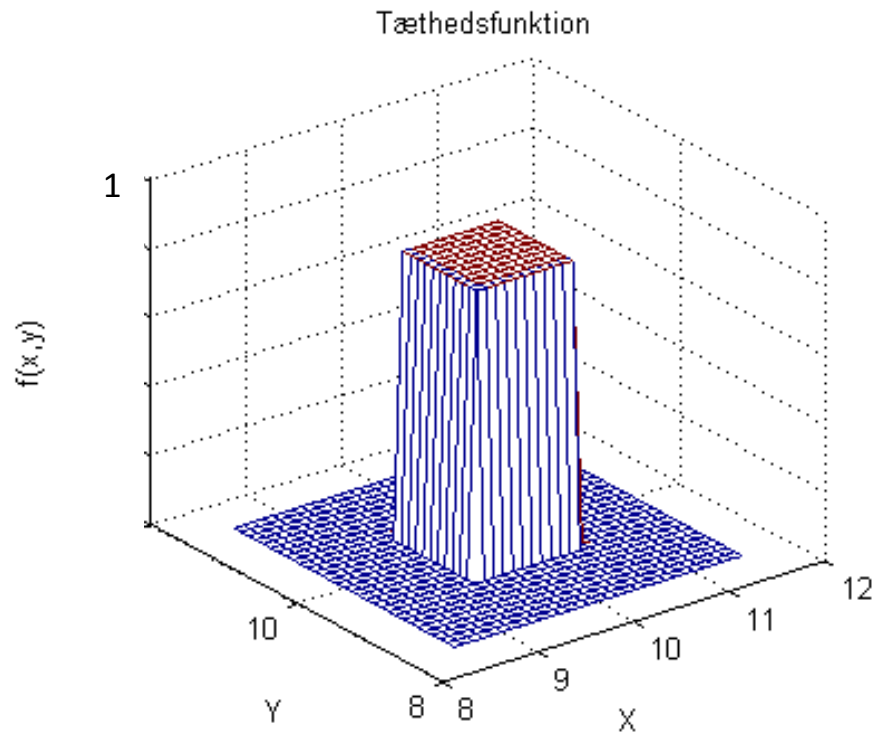
Lad os nu kigge på kontinuerte
simultane tæthedsfunktioner

Eksempel 1

- En maskine skal udskære træplader på 10×10 cm.
- Maskinen er ikke perfekt, så den faktiske størrelse af pladen er stokastisk.
- Vi indfører derfor to stokastiske variable X og Y , således at det faktiske areal er $X \times Y$.
- De marginale tæthedsfunktioner er begge uniforme:
 - $f_X(x) = \begin{cases} 1 & \text{for } 9.5 \text{ cm} \leq x \leq 10.5 \text{ cm} \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$
 - $f_Y(y) = \begin{cases} 1 & \text{for } 9.5 \text{ cm} \leq y \leq 10.5 \text{ cm} \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$
- Hvordan ser den simultane tæthedsfunktion for (X, Y) ud?

Eksempel 1

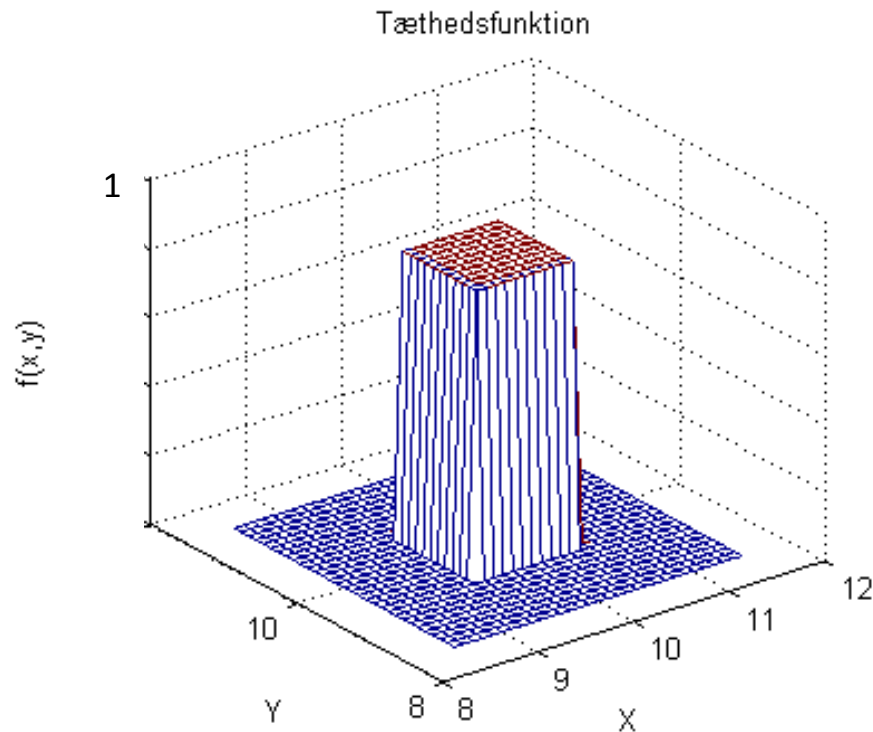
Simultan tæthedsfunktion

$$f(x,y) = f_X(x) \cdot f_Y(y) = \begin{cases} 1 & \text{for } 9.5 \leq x, y \leq 10.5 \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

Eksempel 1

Simultan tæthedsfunktion

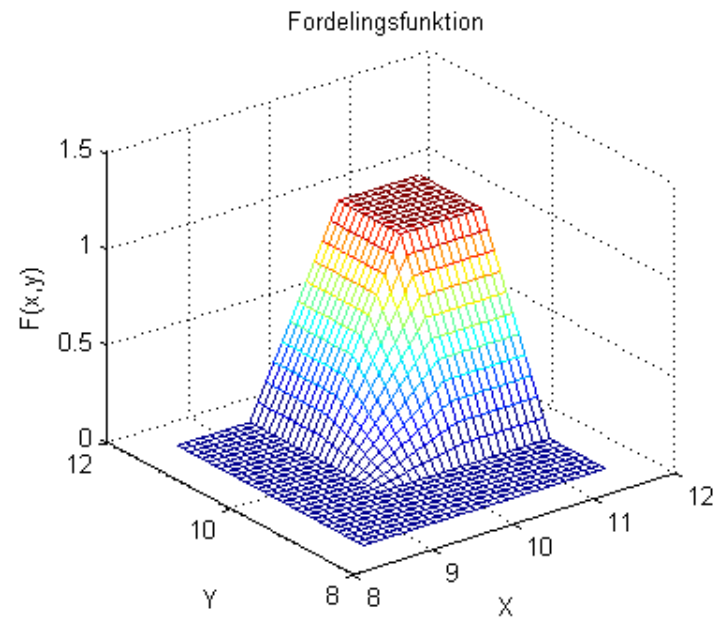
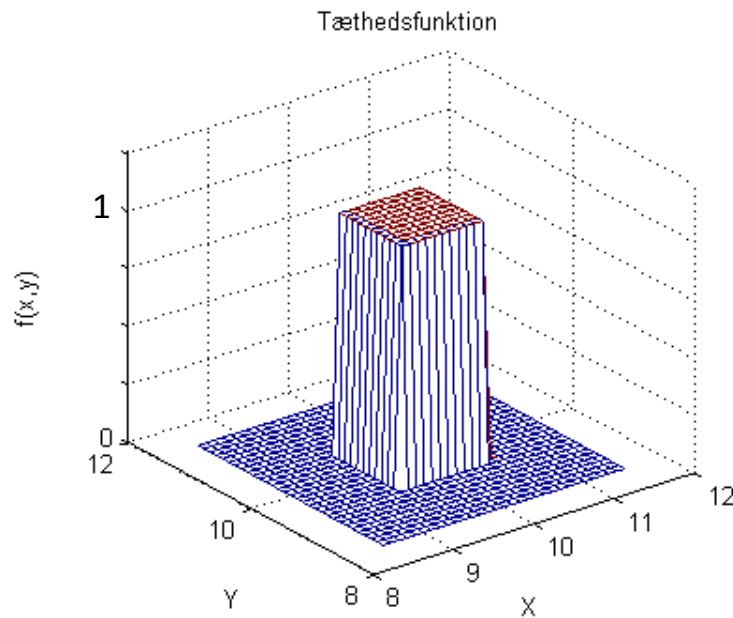

Hvad er $\Pr(X \leq 10, Y \leq 10)$?

$$\Pr(X \leq 10, Y \leq 10) = \int_{x=9.5}^{10} \int_{y=9.5}^{10} f(x,y) dx dy = \frac{1}{4}$$

Eksempel 1

Simultan fordelingsfunktion

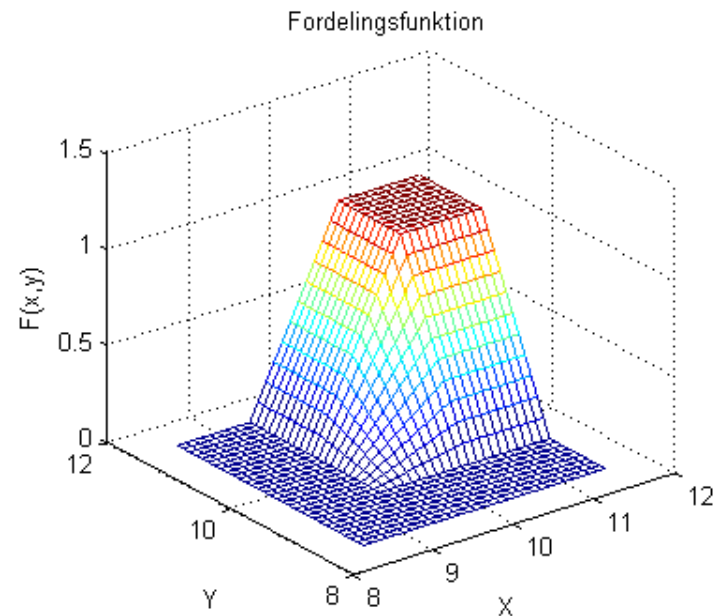
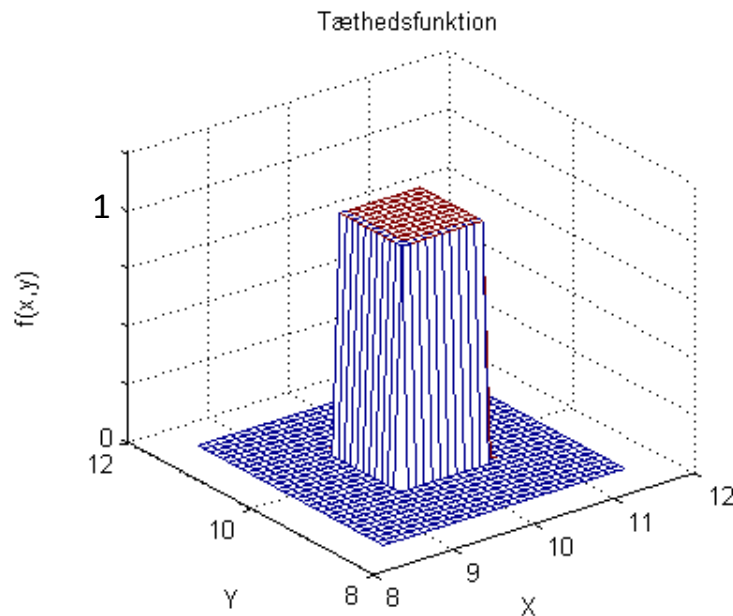

$$f(x, y) = \begin{cases} 1 & \text{for } 9.5 \leq x, y \leq 10.5 \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

$$F(x, y) = \int_{-\infty}^x \int_{-\infty}^y f(u, v) du dv$$

Eksempel 1

Simultan fordelingsfunktion

Hvad er $\Pr(X \leq 10, Y \leq 10)$?

$$\Pr(X \leq 10, Y \leq 10) = F(10, 10) = \int_{-\infty}^{10} \int_{-\infty}^{10} f(u, v) du dv = \frac{1}{4}$$

Vigtige relationer

- Givet $f(x,y)$, hvordan beregner man $F(x,y)$?
 - $F(x,y) = \int_{-\infty}^x \int_{-\infty}^y f(u,v) du dv$
- Givet $F(x,y)$, hvordan beregner man $f(x,y)$?
 - $f(x,y) = \frac{\partial F(x,y)}{\partial x \partial y}$
- Givet $f(x,y)$, hvordan beregner man de marginale sandsynligheder $f_X(x)$ og $f_Y(y)$?
 - $f_X(x) = \int_{-\infty}^{\infty} f(x,y) dy$
 - $f_Y(y) = \int_{-\infty}^{\infty} f(x,y) dx$

Vigtige relationer (fortsat)

- Hvordan beregnes de betingede tætheder $f(x|y)$ og $f(y|x)$?

- $f(x|y) = \frac{f(x,y)}{f_Y(y)}$

- $f(y|x) = \frac{f(x,y)}{f_X(x)}$

- Bayes regel:

- $f(y|x) = \frac{f(x|y) \cdot f_Y(y)}{f_X(x)}$ og tilsvarende for $f(x|y)$.

- Hvornår er X og Y statistisk uafhængige?

- Når $f(x|y) = f_X(x)$ og $f(y|x) = f_Y(y)$

- Dvs. når

$$f(x, y) = f(x|y) \cdot f_Y(y) = f_X(x) \cdot f_Y(y)$$

- samme som at

$$f(x, y) = f(y|x) \cdot f_X(x) = f_Y(y) \cdot f_X(x)$$

Integration og differentiation

(se youtube videoer – links i kalenderen)

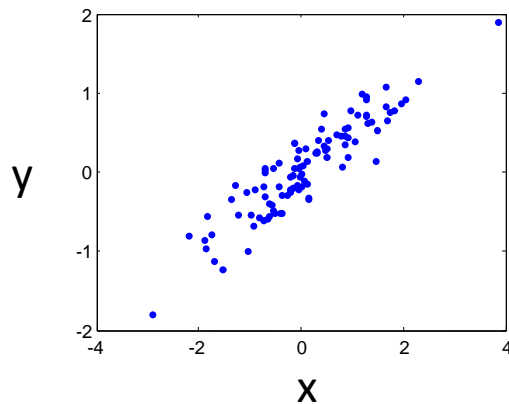
- Fra tæthedsfunktion (f) til fordelingsfunktion (F):
 - Husk, at $F(x, y) = \int_{-\infty}^x \int_{-\infty}^y f(u, v) du dv$
 - Løs først det indre integral (mht. u).
 - Husk, at grænserne (generelt fra $-\infty$ til y) skal sættes ind på u 's plads.
 - Den anden integrationsvariabel (v) behandles her som en konstant.
 - Løs derefter det ydre integral (mht. v).
 - Den første integrationsvariabel (u) vil være erstattet med x 'er, som nu skal behandles som en konstant.
 - Husk, at grænserne (generelt fra $-\infty$ til x) skal sættes ind på v 's plads.
- Fra fordelingsfunktion (F) til tæthedsfunktion (f):
 - $f(x, y) = \frac{\partial F(x, y)}{\partial x \partial y}$
 - Differentier først mht. x og behandl y som en konstant
 - Differentier det resulterende udtryk mht. y og behandl x som en konstant.

Regneeksempel (s. 126-127)

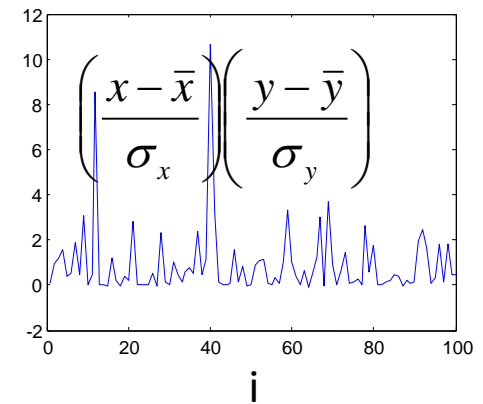
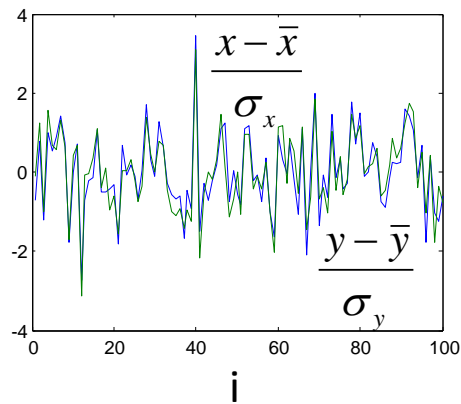
Korrelation

- Afhænger X og Y af hinanden?
- Korrelation
 - $E[X \cdot Y] = \int_{-\infty}^{\infty} x \cdot y \cdot f(x, y) dx dy$
 - Hvis X og Y er uafhængige er $E[X \cdot Y] = E[X] \cdot E[Y]$
- Kovarians
 - $E[(X - \bar{X}) \cdot (Y - \bar{Y})] = \int_{-\infty}^{\infty} (x - \bar{X}) \cdot (y - \bar{Y}) \cdot f(x, y) dx dy$
- Korrelationskoefficient
 - $\rho = E \left[\left(\frac{X - \bar{X}}{\sigma_X} \right) \cdot \left(\frac{Y - \bar{Y}}{\sigma_Y} \right) \right] = \frac{E[X \cdot Y] - E[X] \cdot E[Y]}{\sigma_X \cdot \sigma_Y}$
 - $-1 \leq \rho \leq 1$
 - Hvis X og Y er uafhængige er $\rho = 0$

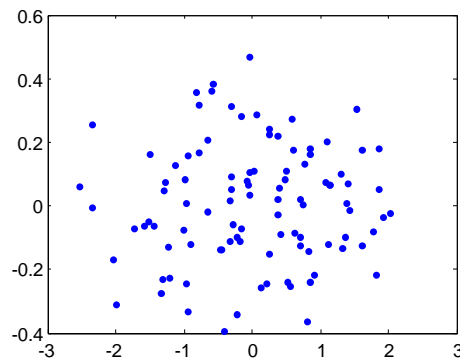
Korrelationskoefficienten for diskrete data

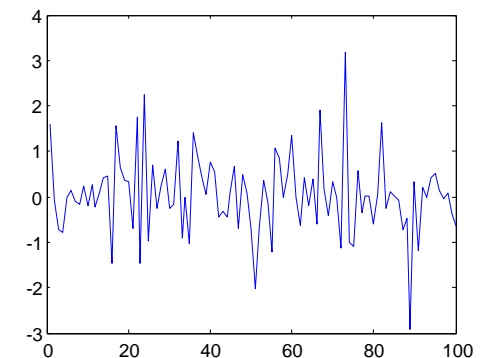
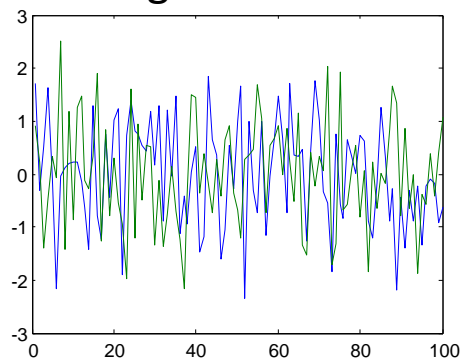
Stærk korrelation

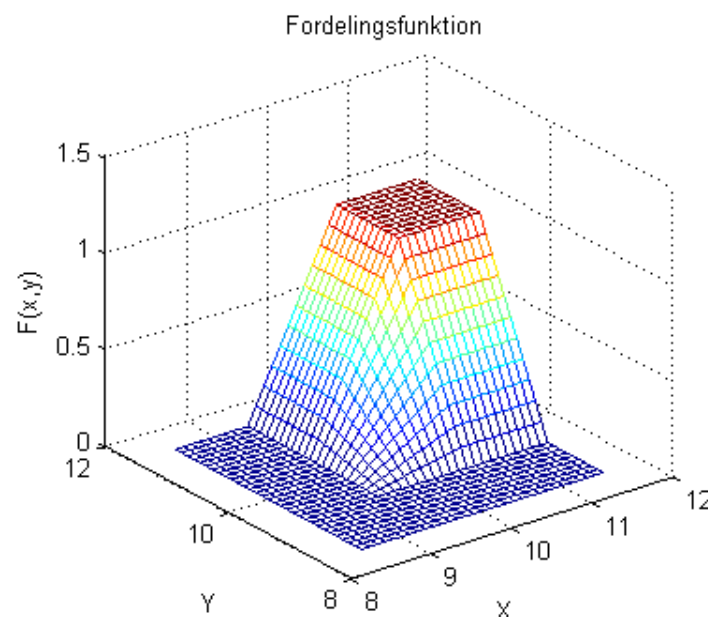
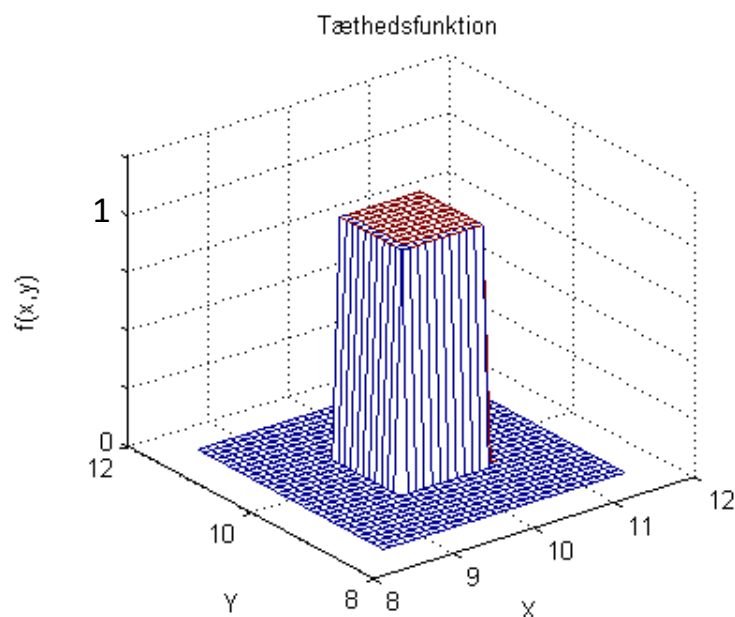
$$\rho = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n \left(\frac{x - \bar{x}}{\sigma_x} \right) \left(\frac{y - \bar{y}}{\sigma_y} \right)$$

Svag korrelation

Uniform fordeling

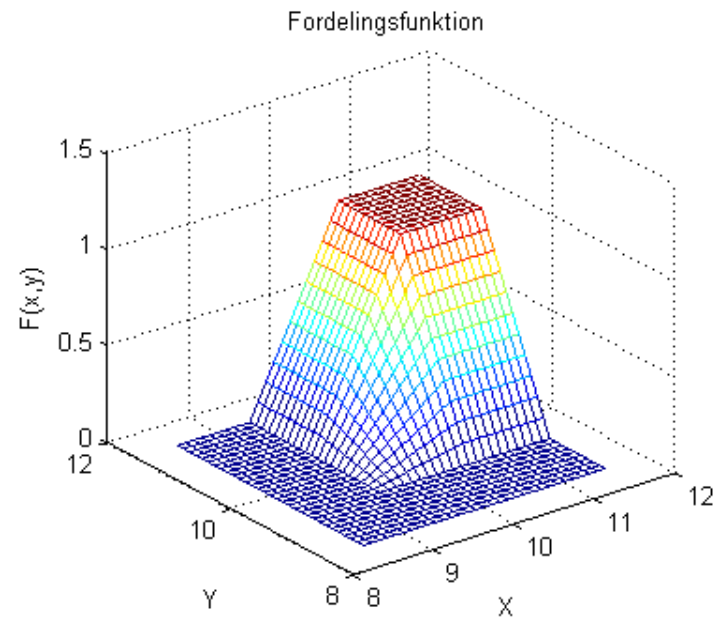
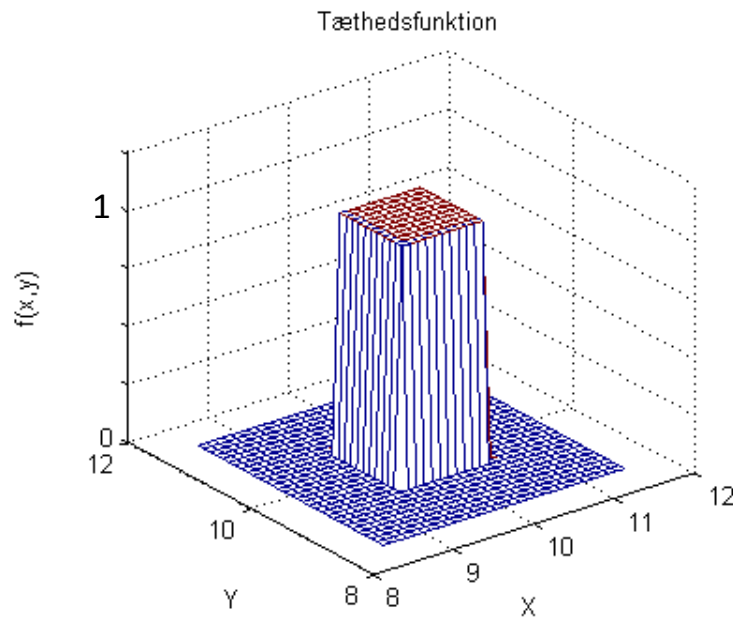
Er $f_X(x)$ og $f_Y(y)$ uafhængige?

Svar: Ja, fordi

$$f(x, y) = \begin{cases} 1 & \text{for } 9.5 \leq x, y \leq 10.5 \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

$$f_X(x) \cdot f_Y(y) = \begin{cases} 1 & \text{for } 9.5 \leq x, y \leq 10.5 \\ 0 & \text{ellers} \end{cases} = f(x, y)$$

Uniform fordeling

Hvad er korrelationen mellem X og Y , når X og Y er statistisk uafhængige?

Svar:

$$E[XY] = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} xyf(x,y)dxdy = \int_{-\infty}^{\infty} xf_X(x)dx \int_{-\infty}^{\infty} yf_Y(y)dy = E[X] \cdot E[Y]$$

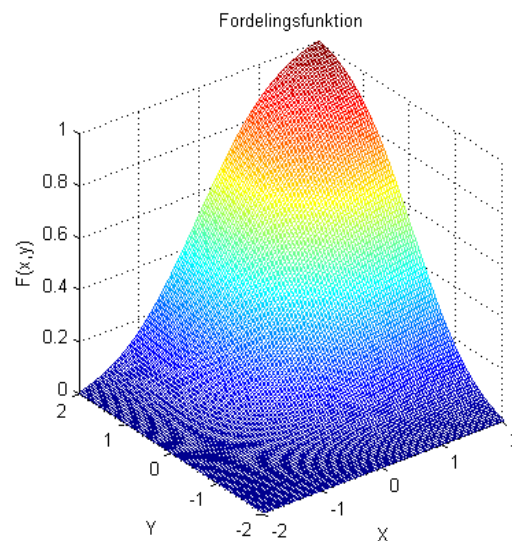
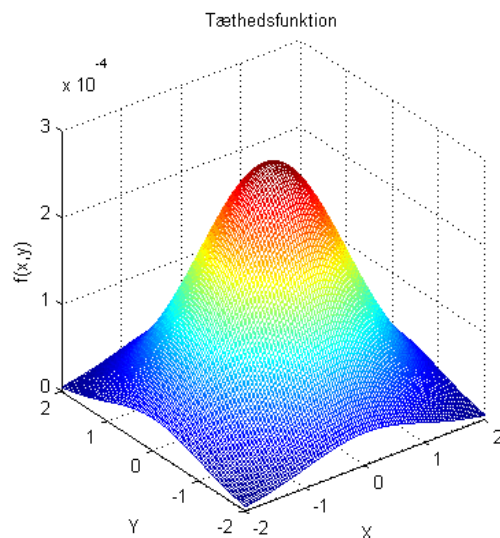
Bivariat Gaussfordeling

- Wikipedia
 - http://en.wikipedia.org/wiki/Multivariate_normal_distribution

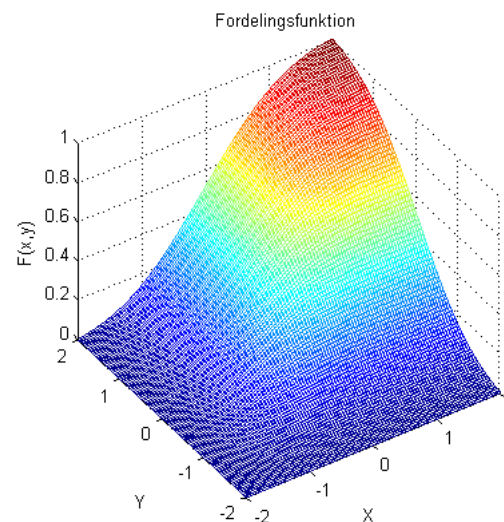
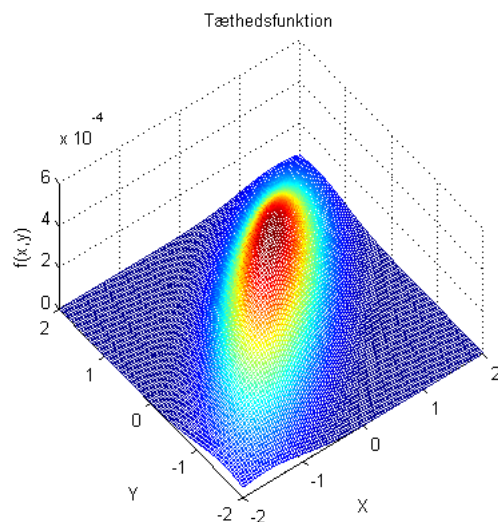
$$f(x, y) = \frac{1}{2\pi\sigma_x\sigma_y\sqrt{1-\rho^2}} \exp\left(-\frac{1}{2(1-\rho^2)} \left[\frac{(x-\mu_x)^2}{\sigma_x^2} + \frac{(y-\mu_y)^2}{\sigma_y^2} - \frac{2\rho(x-\mu_x)(y-\mu_y)}{\sigma_x\sigma_y} \right]\right),$$

- hvor ρ er korrelationskoefficienten mellem X og Y.

Bivariat Gaussfordeling

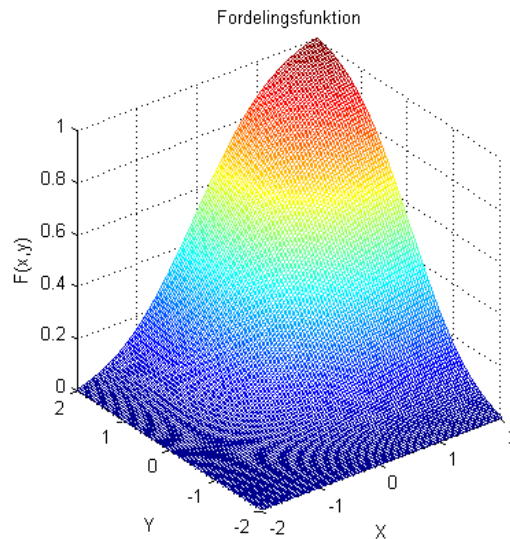
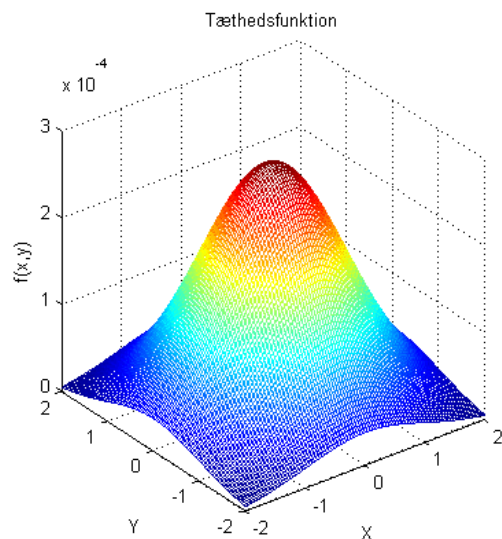

$\rho=0$:
Symmetrisk
fordeling

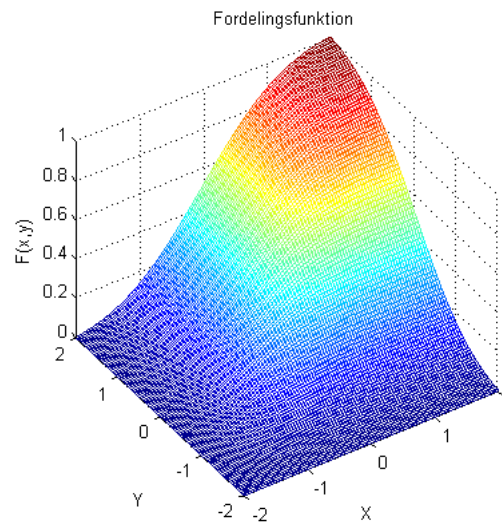
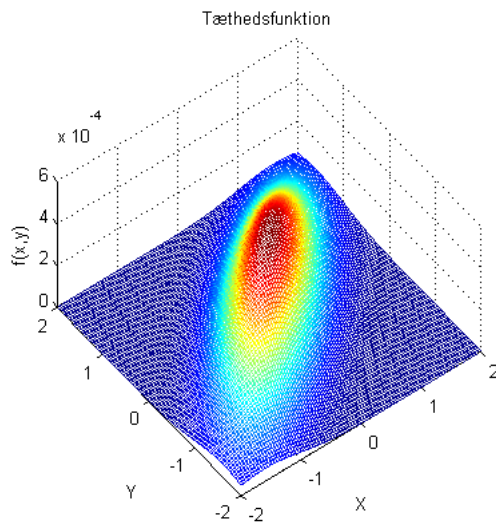

$\rho=0.8$:
Asymmetrisk
fordeling

Bivariat Gaussfordeling

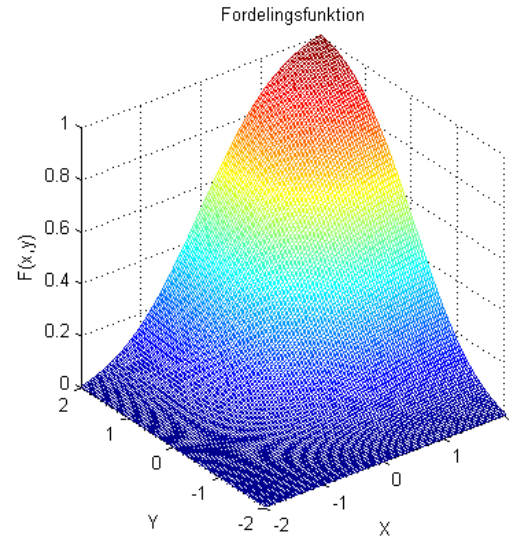
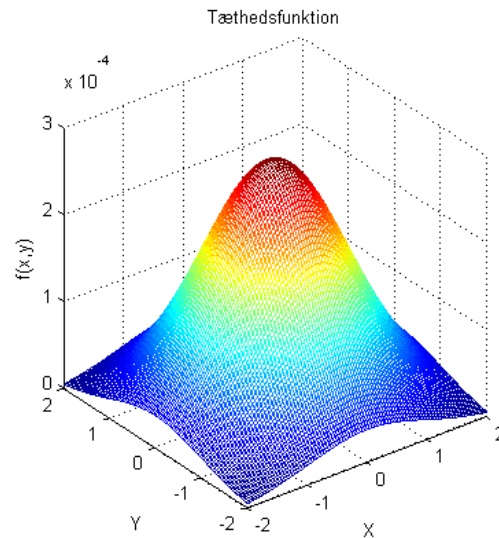

Her er X og Y
uafhængige

Her er X og Y
ikke uafhængige!

Symmetrisk Gaussfordeling

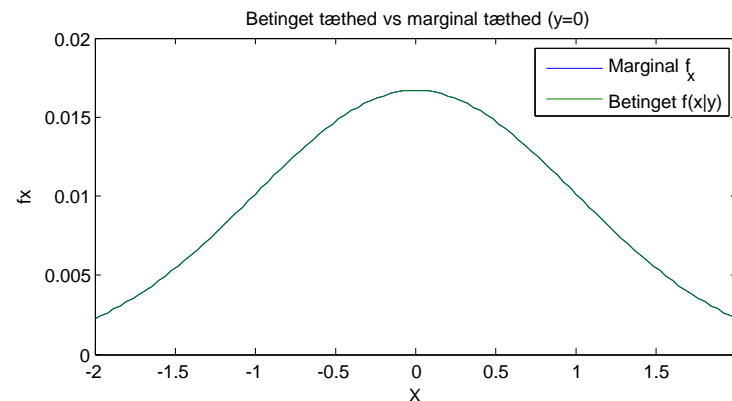

$\rho=0$:
Symmetrisk
fordeling

X og Y
uafhængige

Hvad er $f_X(x)$?

Svar: En 1D gauss

% Matlab

```
fx = sum(f,2);
```

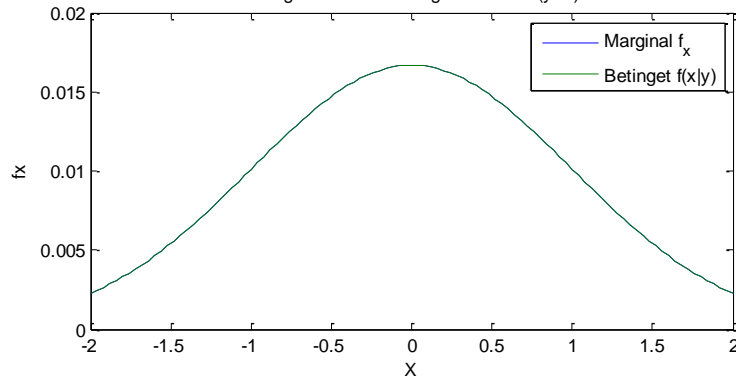
```
fy = sum(f,1);
```

Bemærk, at når X og Y er uafhængige, så $f(x|y) = f_X(x)$ og $f(y|x) = f_Y(y)$.

Symmetrisk Gaussfordeling

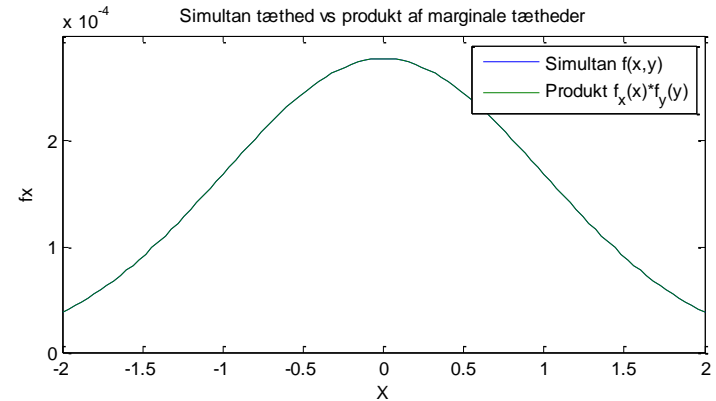
$$f(x|y=0) \text{ og } f_X(x)$$

Betinget tæthed vs marginal tæthed ($y=0$)

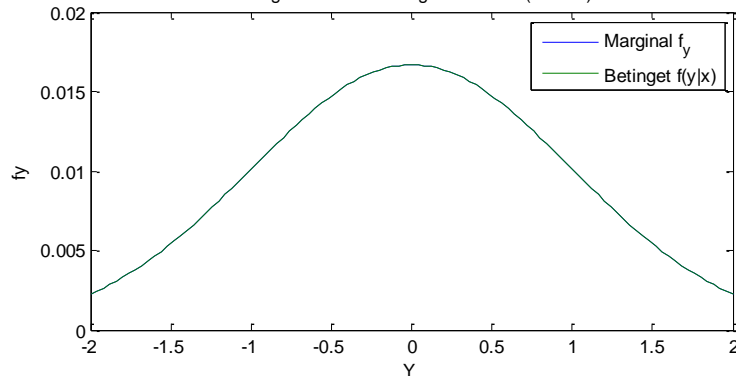

$$f(x, y=0) \text{ og } f_X(x) \cdot f_Y(y=0)$$

Simultan tæthed vs produkt af marginale tætheder

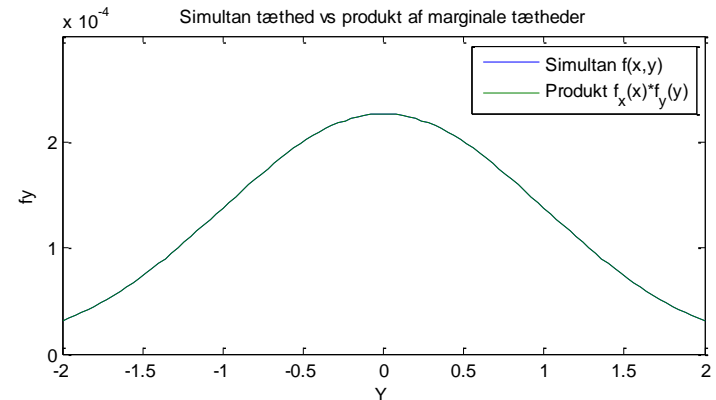

Betinget tæthed vs marginal tæthed ($x=0.64$)

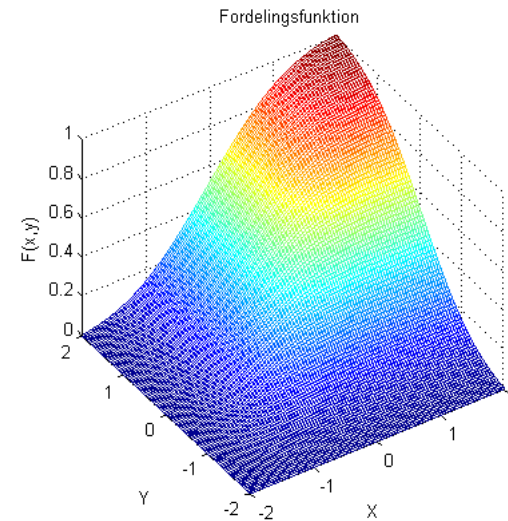
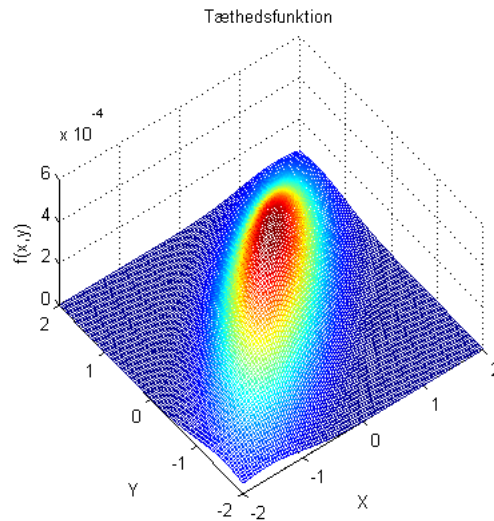
$$f(y|x=0.64) \text{ og } f_Y(y)$$

Simultan tæthed vs produkt af marginale tætheder

$$f(x=0.64, y) \text{ og } f_X(x=0.64) \cdot f_Y(y)$$

Asymmetrisk Gaussfordeling

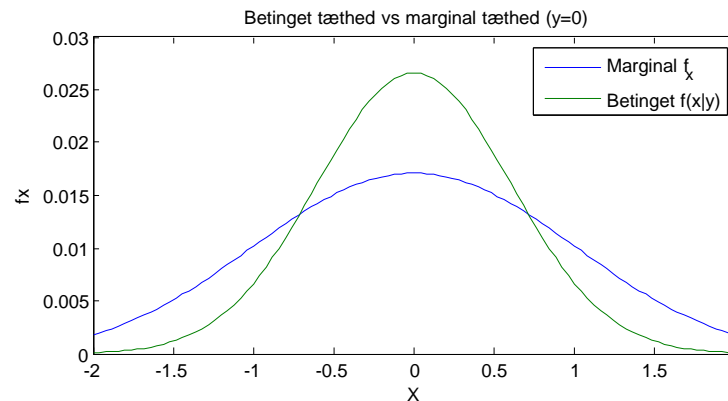

$\rho=0.8$:
Asymmetrisk
fordeling

*X og Y ikke
uafhængige*

Hvad er $f_X(x)$?

Svar: En 1D gauss

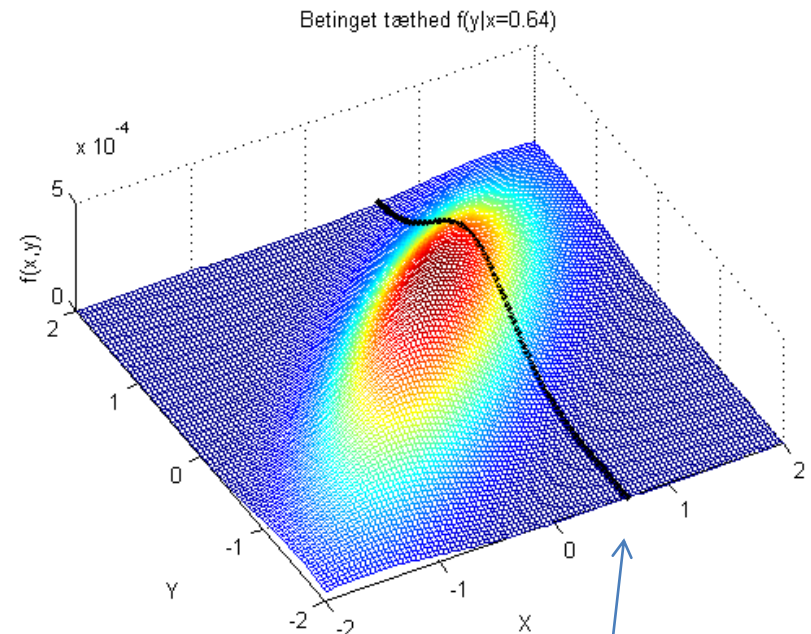
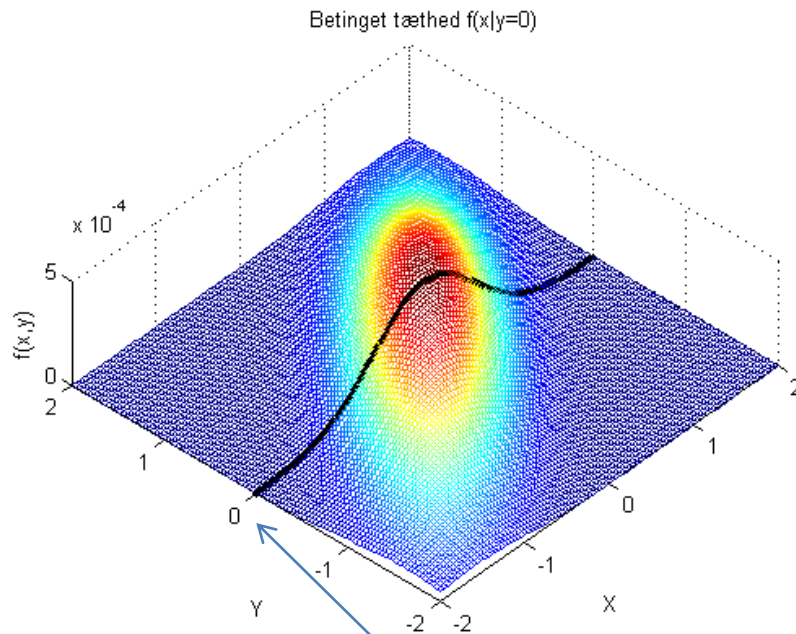
% Matlab

```
fx = sum(f,2);
```

```
fy = sum(f,1);
```

Her er $f(x|y) \neq f_X(x)$. Hvordan beregner man den betingede tæthedsfunktion, $f(x|y)$?

Asymmetrisk Gaussfordeling

Hvad er arealet under den sorte kurve?

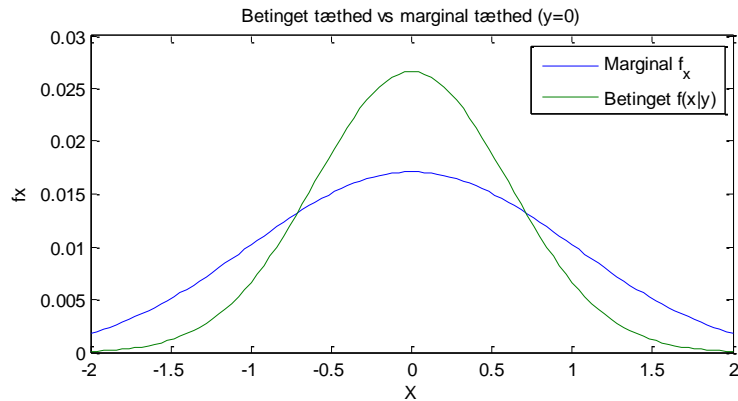
$$f(x|y=0) = \frac{f(x, y=0)}{f_Y(y=0)}$$

$$f(y|x=0.64) = \frac{f(x=0.64, y)}{f_X(x=0.64)}$$

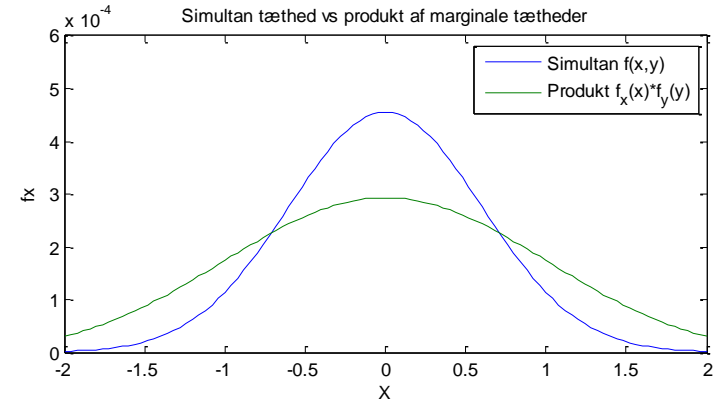
Normaliseringskonstant
(arealet under den sorte kurve)

Asymmetrisk Gaussfordeling

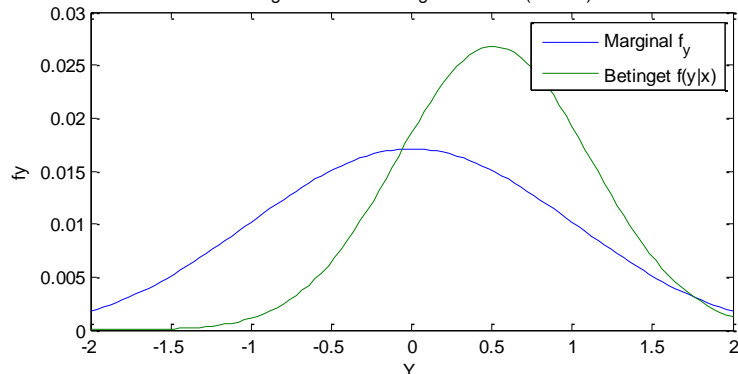
$$f(x|y=0) \text{ og } f_X(x)$$

$$f(x, y=0) \text{ og } f_X(x) \cdot f_Y(y=0)$$

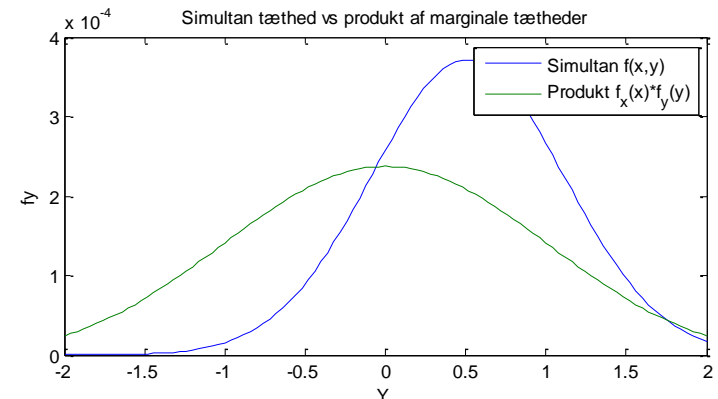

Betinget tæthed vs marginal tæthed ($x=0.64$)

$$f(y|x=0.64) \text{ og } f_Y(y)$$

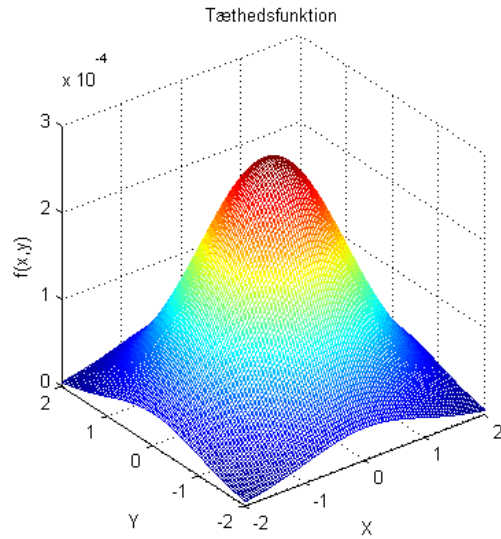
Simultan tæthed vs produkt af marginale tætheder

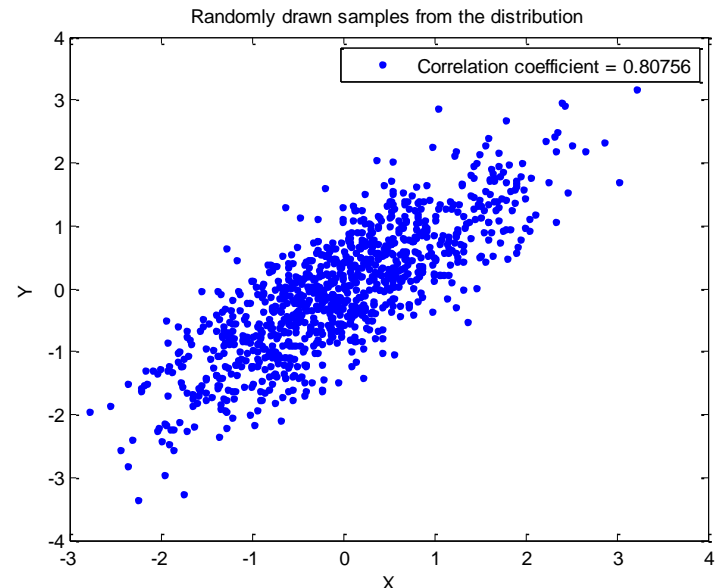
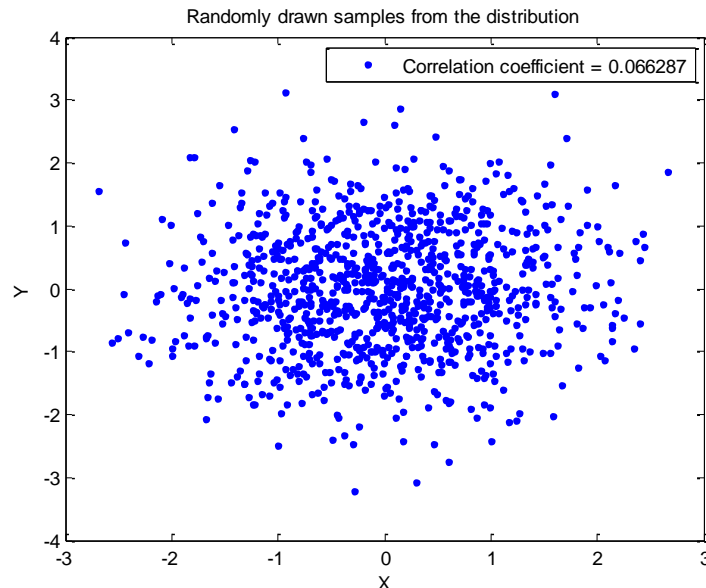
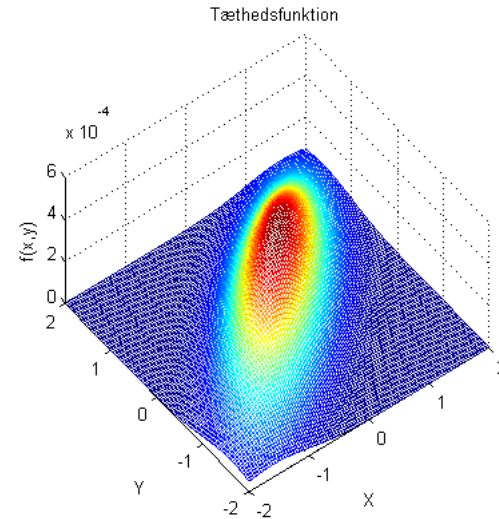
$$f(x=0.64, y) \text{ og } f_X(x=0.64) \cdot f_Y(y)$$

Sampling af data fra fordeling

$\rho=0$:
Symmetrisk
fordeling

$\rho=0.8$:
Asymmetrisk
fordeling

Hvor er robotten?

- $Y = X + N$

Y = målt position

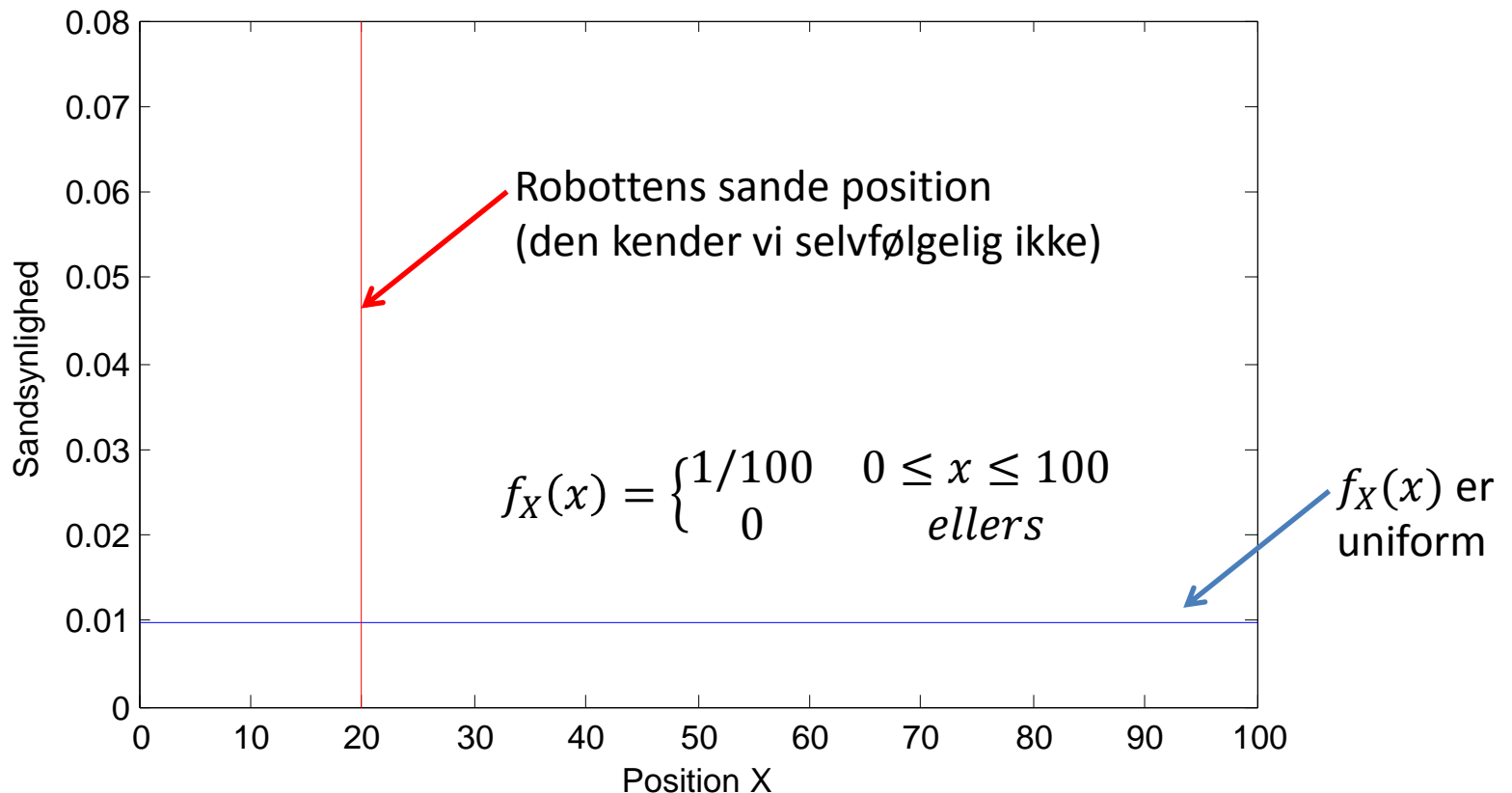
X = sand position

N = målestøj

- Givet målingen Y samt viden om fordelingen af hhv. X og N , hvad kan vi sige om robottens position?

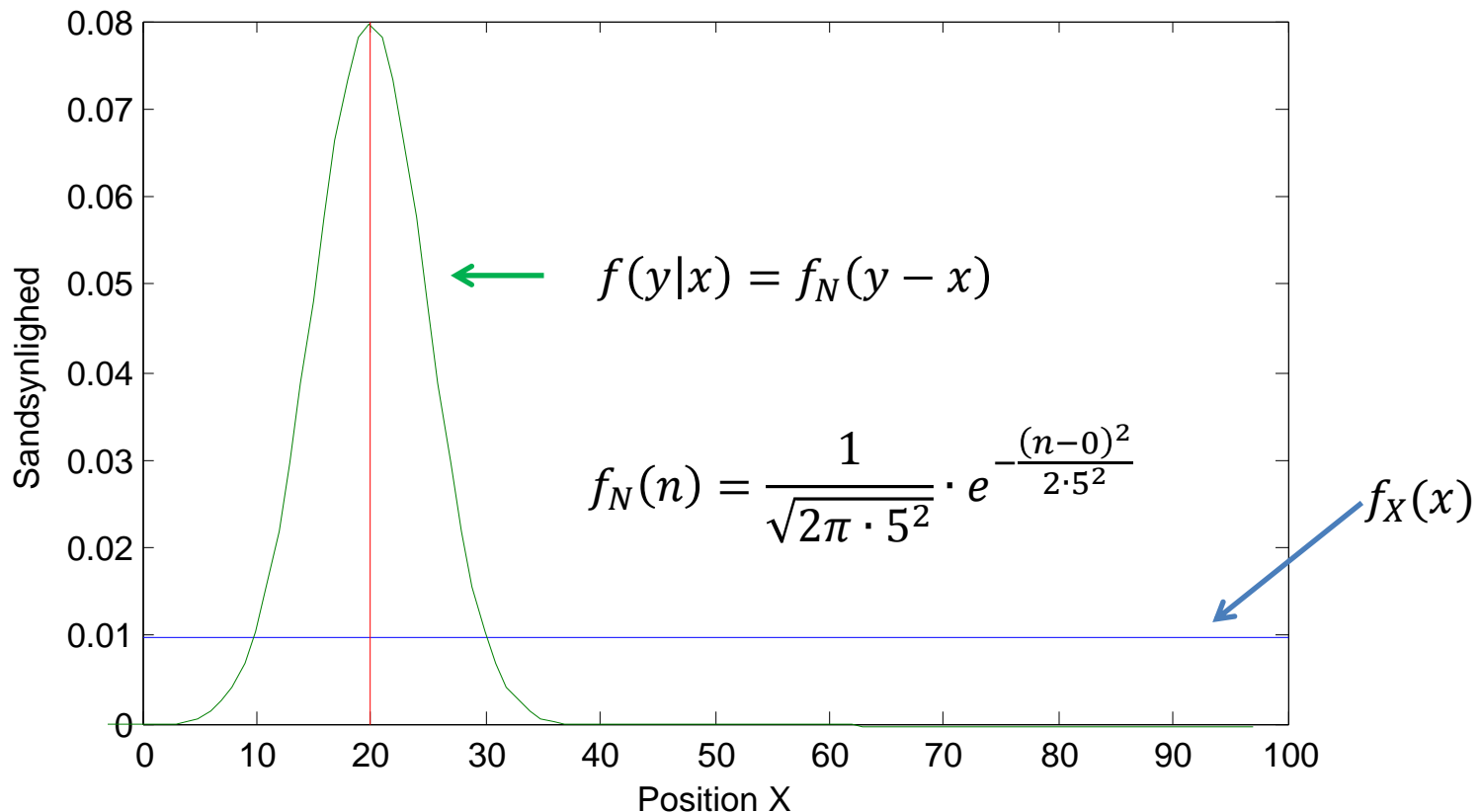
Hvor er robotten?

- Til at begynde med, aner vi ikke, hvor robotten er.
- Dvs., den marginale tæthed $f_X(x)$ for positionen x er uniform.
- Dette er vores a priori ("før måling") viden om positionen.

Hvor er robotten?

- Vi vil nu foretage en måling (y) af robottens position.
- Lad os antage, at målestøjen er normalfordelt: $N \sim \mathcal{N}(0,5)$
- Så må $f(y|x) = f(x + n|x) = f_N(n) = f_N(y - x)$

Hvor er robotten?

- $Y = X + N$

Y = målt position

X = sand position

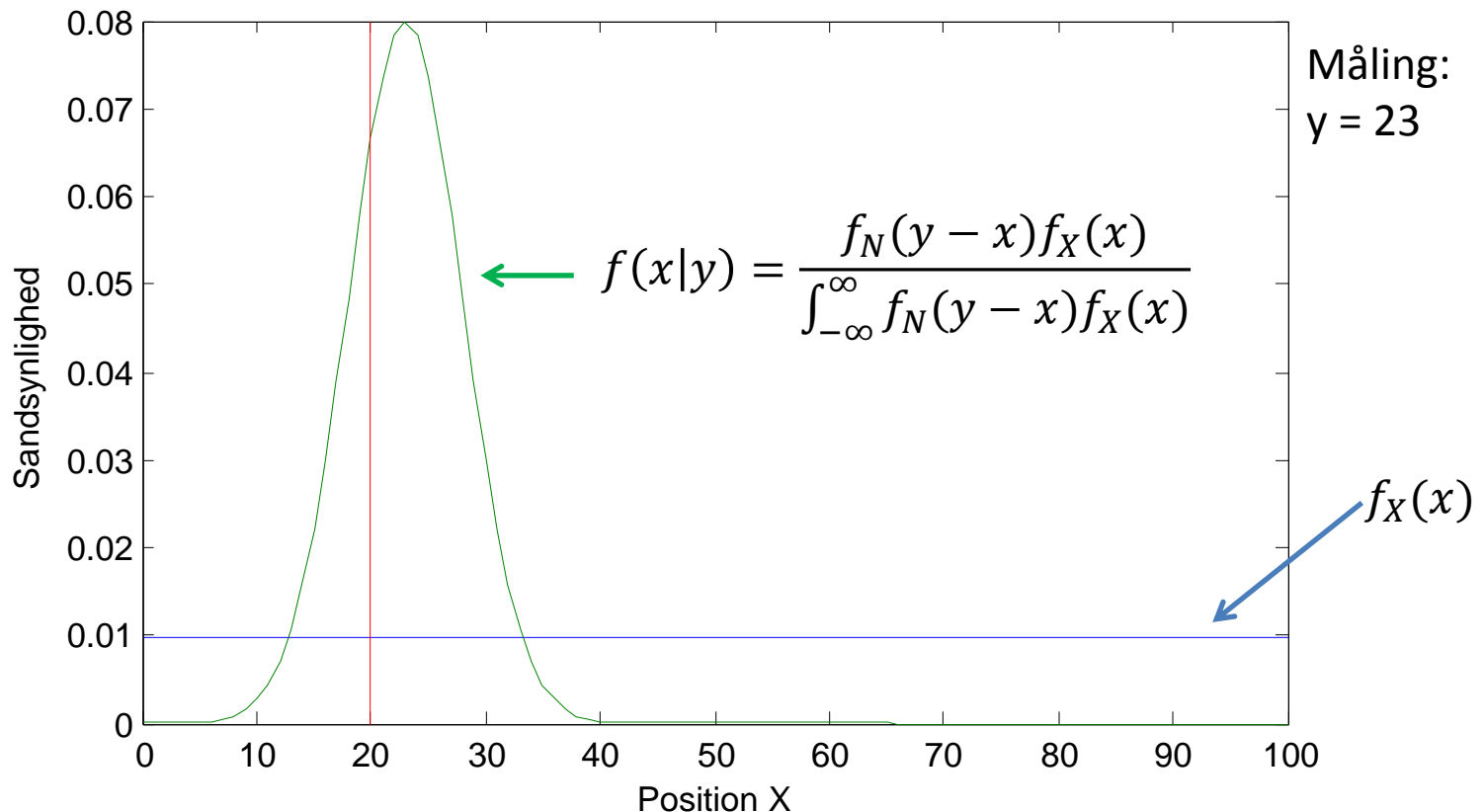
N = målestøj

- Givet målingen Y samt viden om fordelingen af hhv. X og N , hvad kan vi sige om robottens position?
- Bayes regel:

$$\begin{aligned} f(x|y) &= \frac{f(x, y)}{f_Y(y)} = \frac{f(y|x)f_X(x)}{\int_{-\infty}^{\infty} f(y|x)f_X(x)dx} \\ &= \frac{f_N(y - x)f_X(x)}{\int_{-\infty}^{\infty} f_N(y - x)f_X(x)dx} \end{aligned}$$

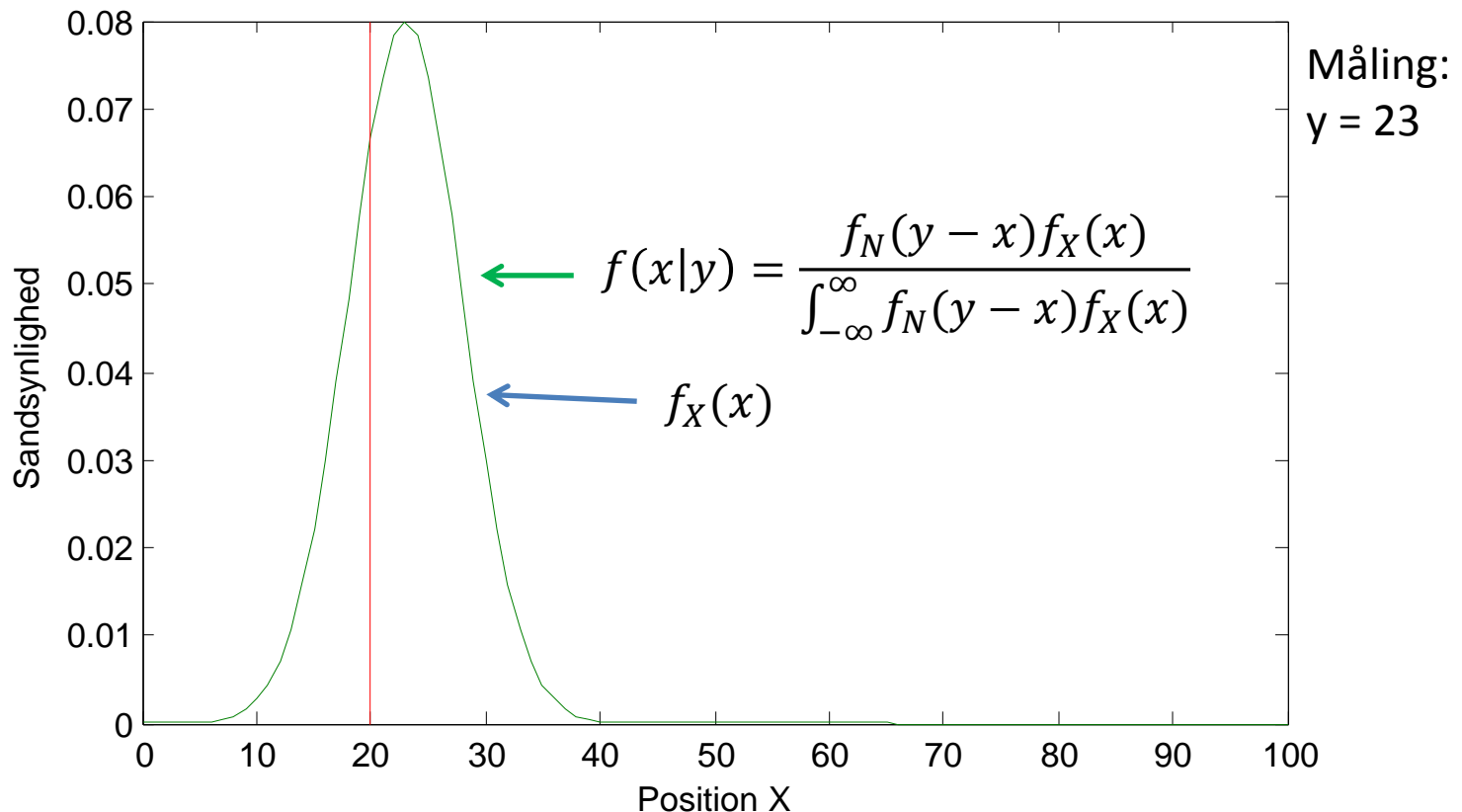
Hvor er robotten?

- Idet vi foretager en måling (y) af positionen, kan vi bruge Bayes formel til at opdatere vores viden om positionen.
- Den opdaterede tæthed $f(x|y)$ repræsenterer vores a posteriori ("efter måling") viden om positionen.

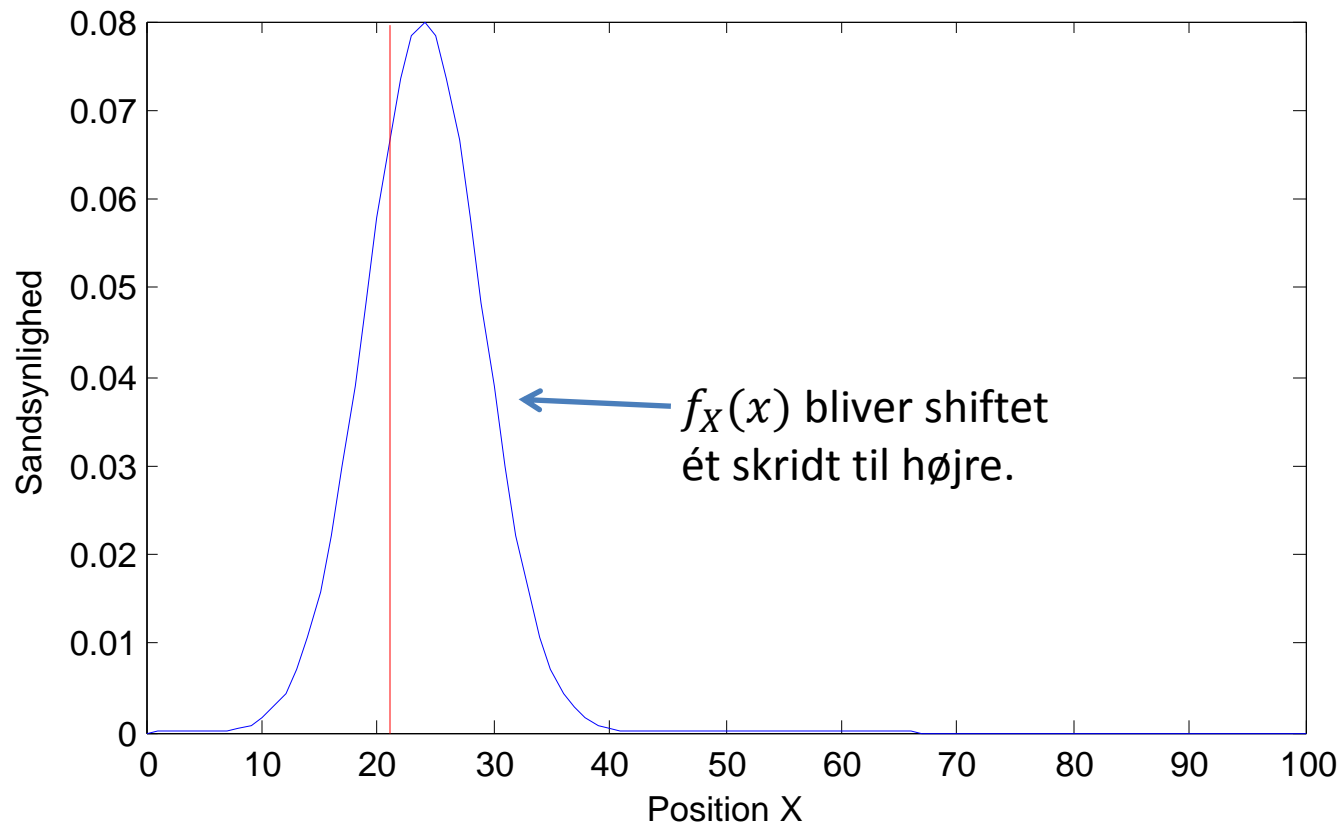
Hvor er robotten?

- Vi kan nu opdatere vores a priori viden om positionen, x .
- Konkret lader vi $f(x|y)$ være vores nye marginale tæthed for X , $f_X(x)$.
- Hvad sker der med $f_X(x)$, når vi flytter robotten et skridt til højre?

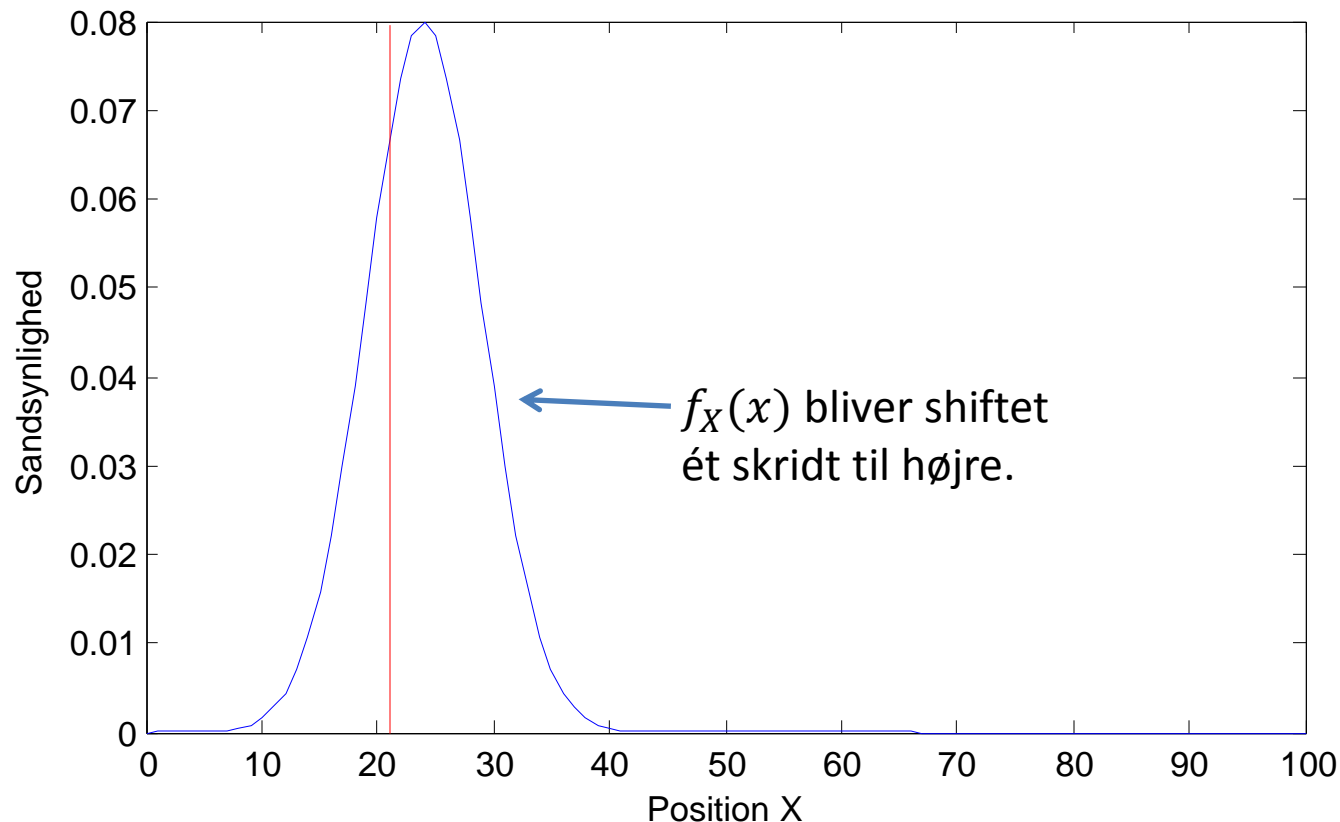
Hvor er robotten?

- Vi kan nu opdatere vores a priori viden om positionen, x .
- Konkret lader vi $f(x|y)$ være vores nye marginale tæthed for X , $f_X(x)$.
- Hvad sker der med $f_X(x)$, når vi flytter robotten et skridt til højre?

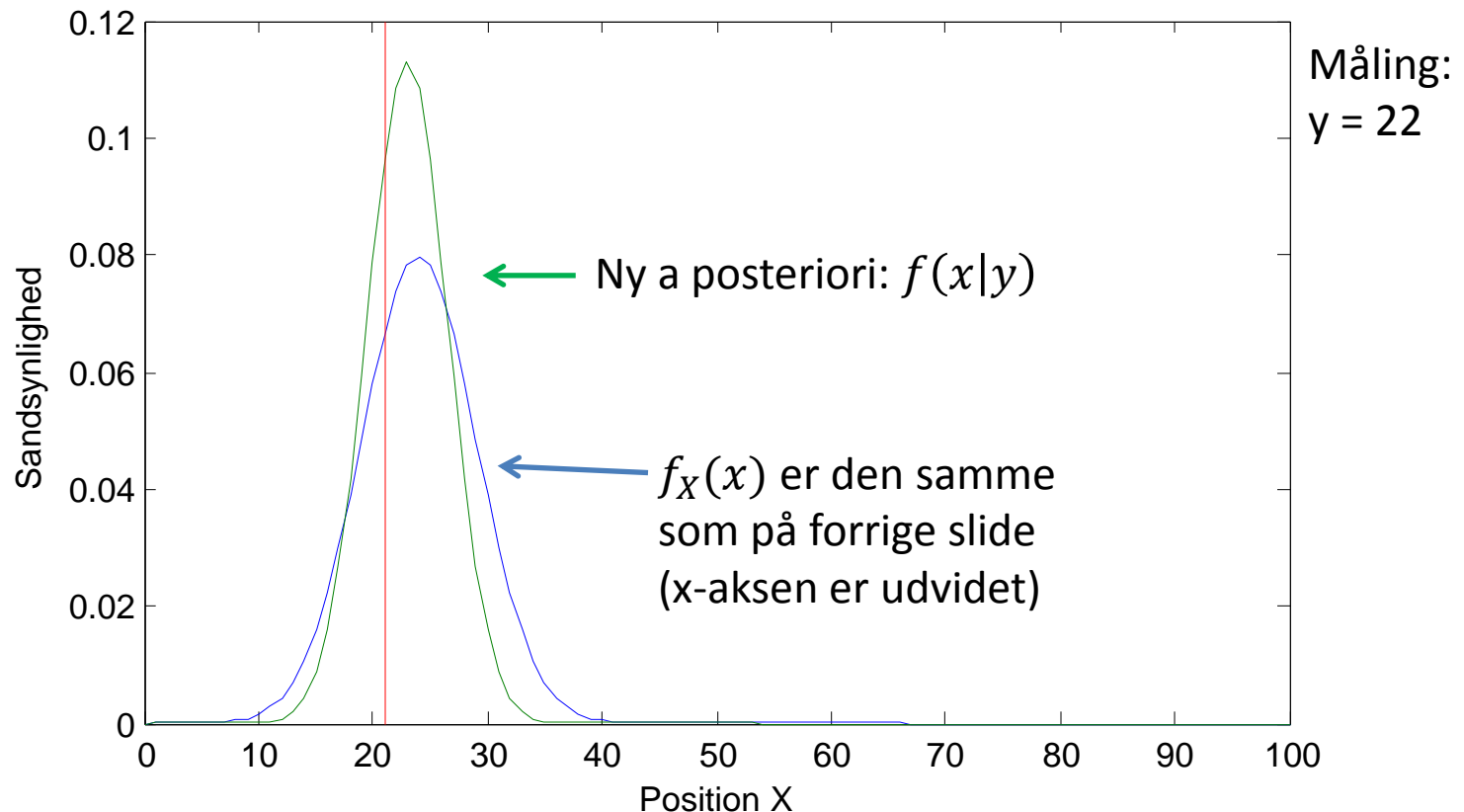
Hvor er robotten?

- Gentag proceduren med den opdaterede a priori tæthed, $f_X(x)$
 - Foretag en ny måling (y)
 - Beregn den nye a posteriori tæthed for positionen ved Bayes regel
 - Opmålt a priori tætheden
 - Flyt robotten et skridt til højre

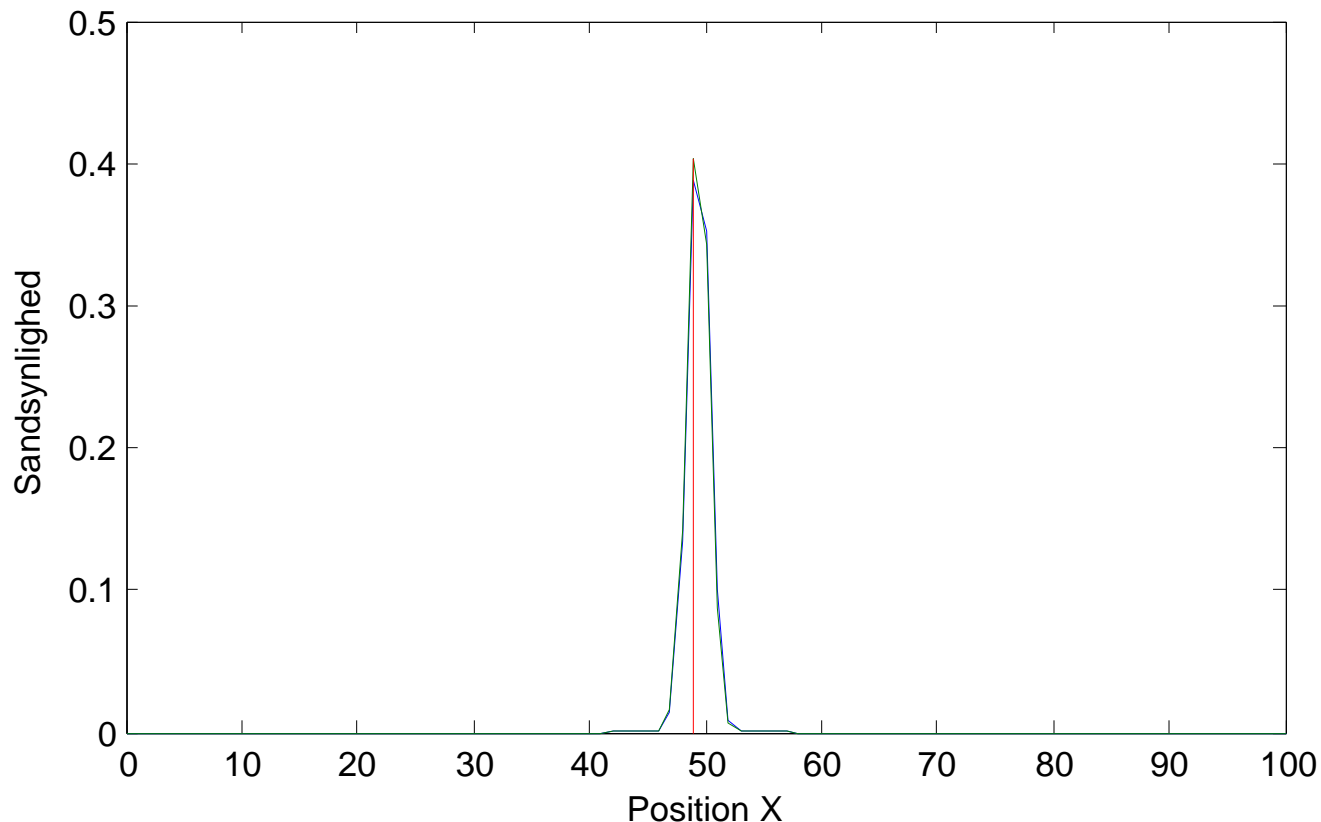
Hvor er robotten?

- Gentag proceduren med den opdaterede a priori tæthed, $f_X(x)$
 - Foretag en ny måling (y)
 - Beregn den nye a posteriori tæthed for positionen ved Bayes regel
 - Opdater a priori tætheden
 - Flyt robotten et skridt til højre

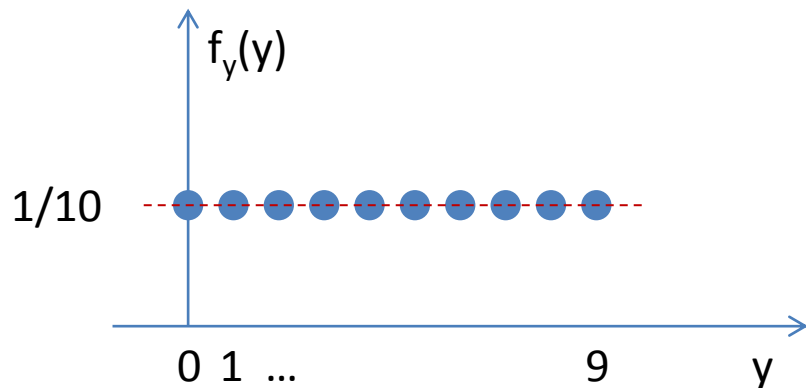
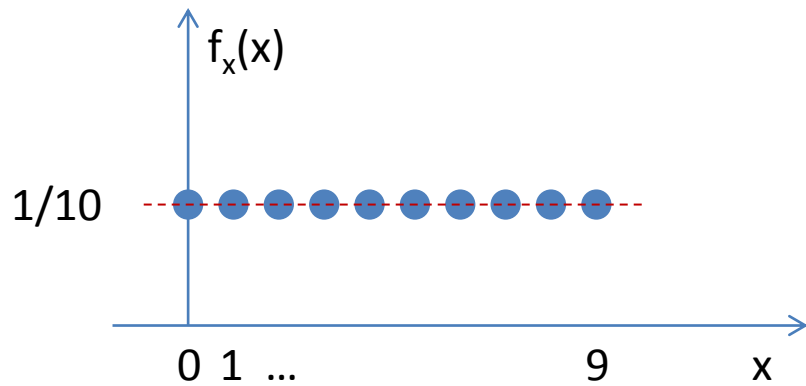

Hvor er robotten?

- Efter blot nogle få iterationer, bliver vores viden om positionen (x) langt mere sikkert.
 - Spredningen på tæthedsfunktionen bliver mindre og tæthedsfunktionen bliver højere (sammenlign tallene på x-aksen med forrige slide)

Sum af to stokastiske variable

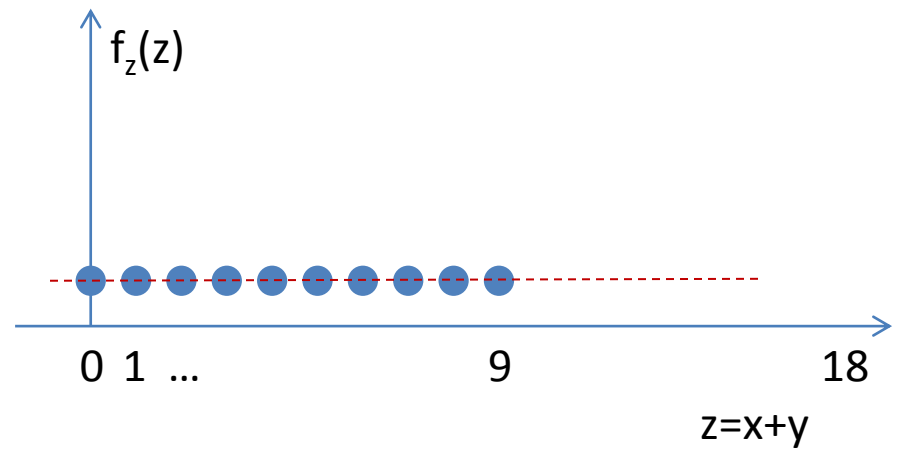
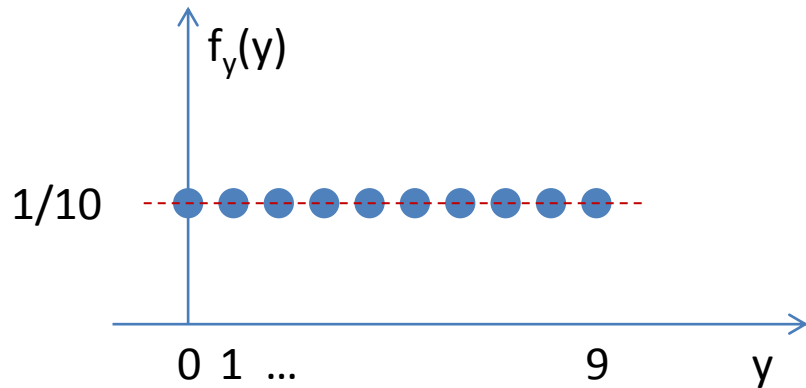
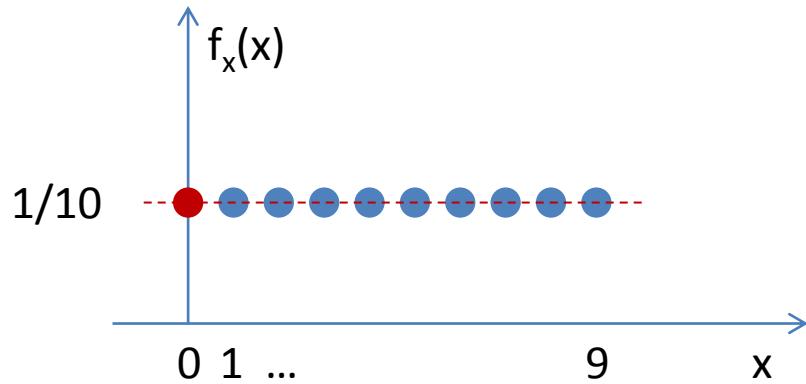

Hvilken fordeling har $z = x+y$?

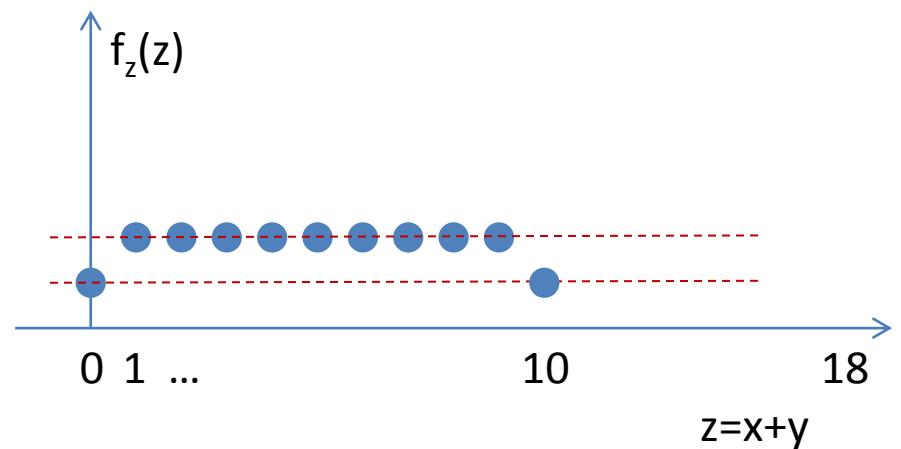
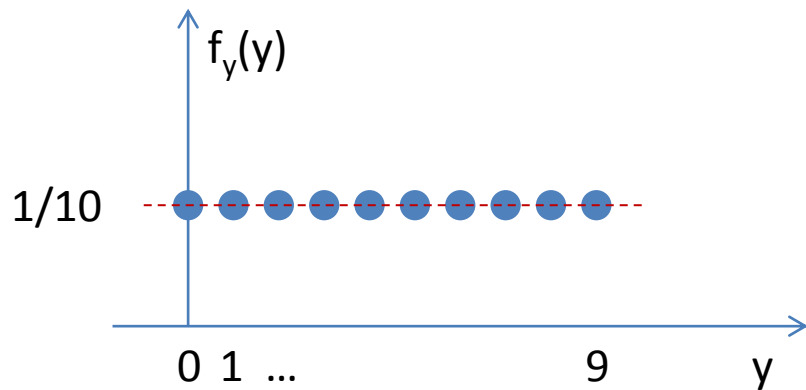
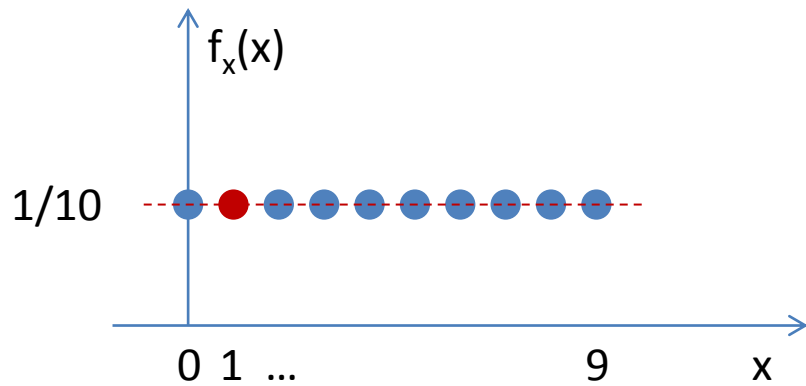
Tabel over mulige hændelser:

x	y	$z = x+y$
0	0	0
0	1	1
.	.	
.	.	
.	.	
9	9	18

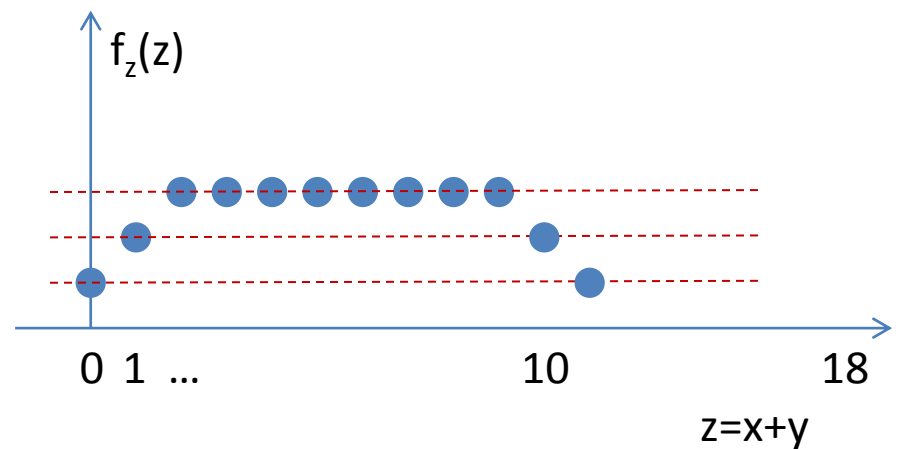
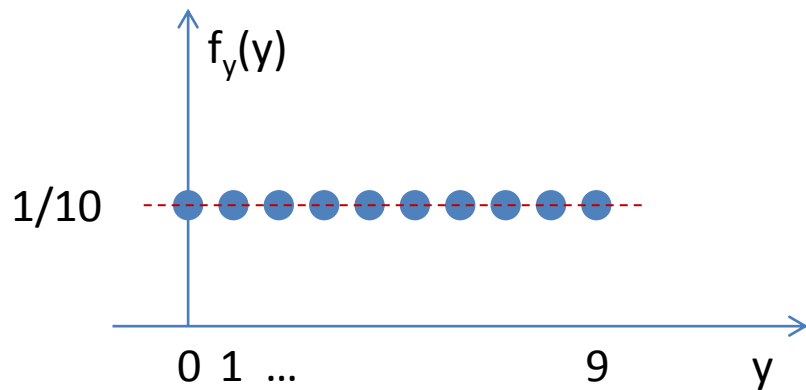
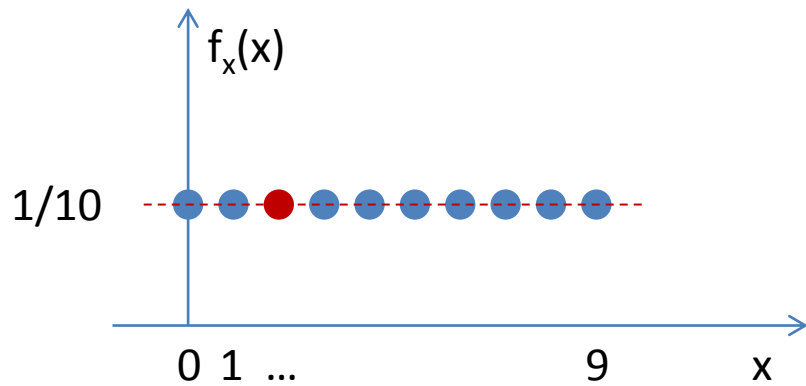
Sum af to stokastiske variable

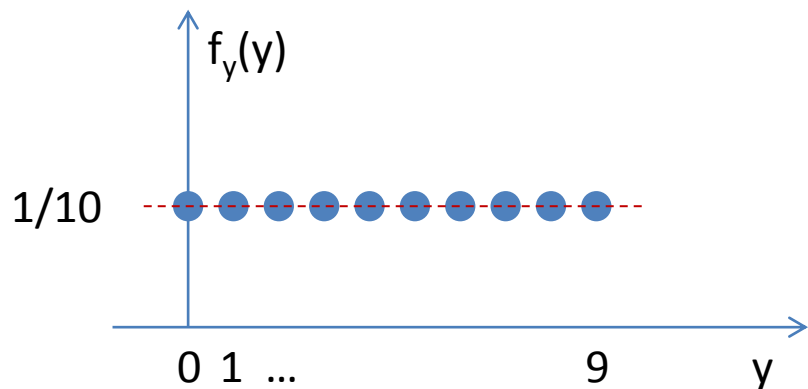
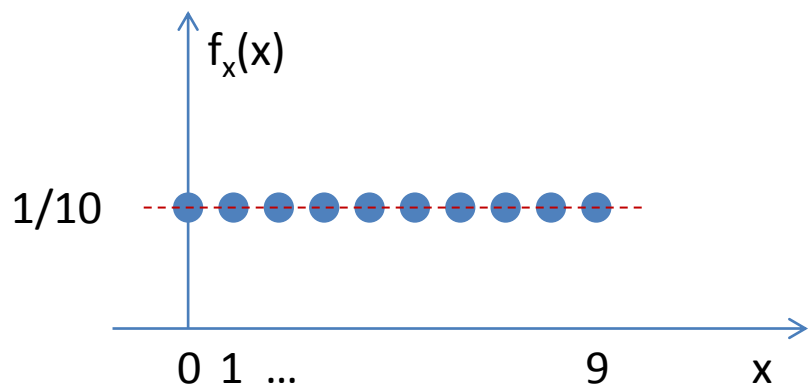
Sum af to stokastiske variable

Sum af to stokastiske variable

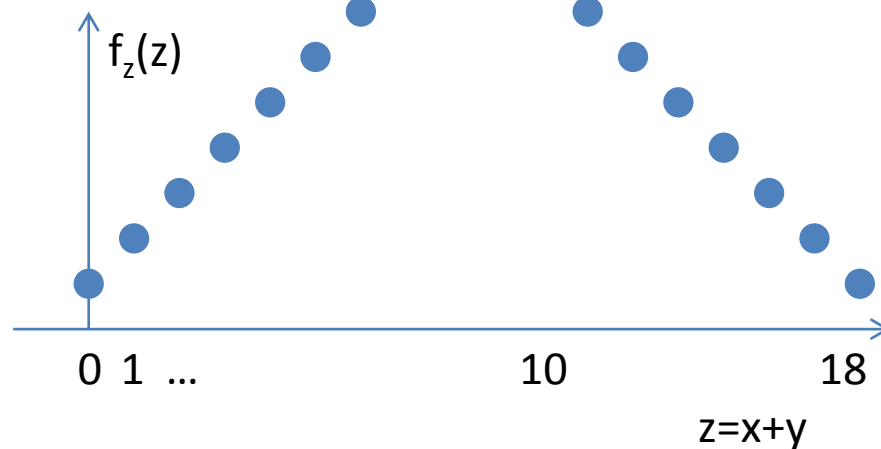

Sum af to stokastiske variable

Hvilken fordeling har $z = x+y$?

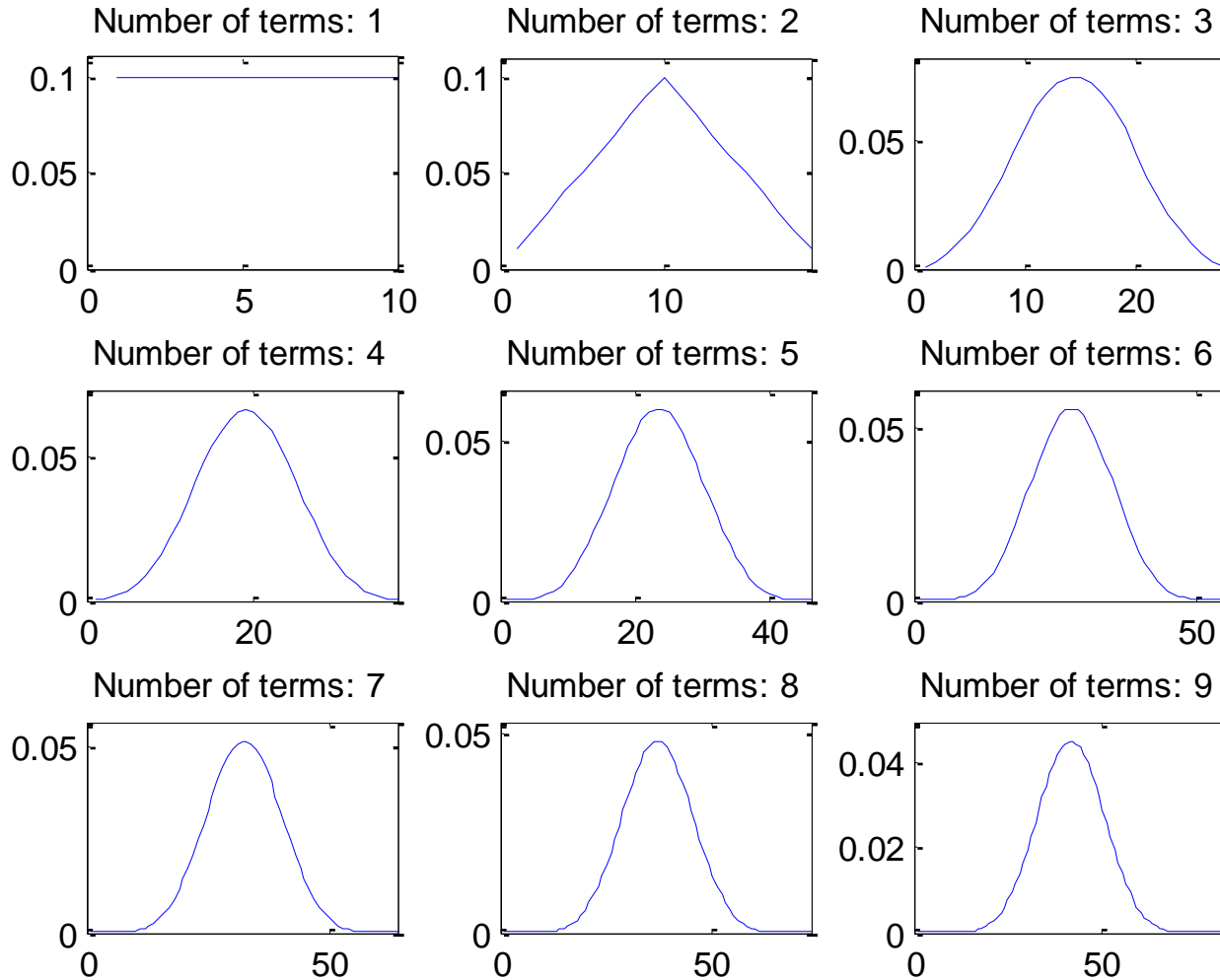
f_z er foldningen af f_x og f_y .

Sum af flere stokastiske variable

Uniform fordeling

Tæthedsfunktioner for sum af $n=1, 2, \dots, 9$ variable

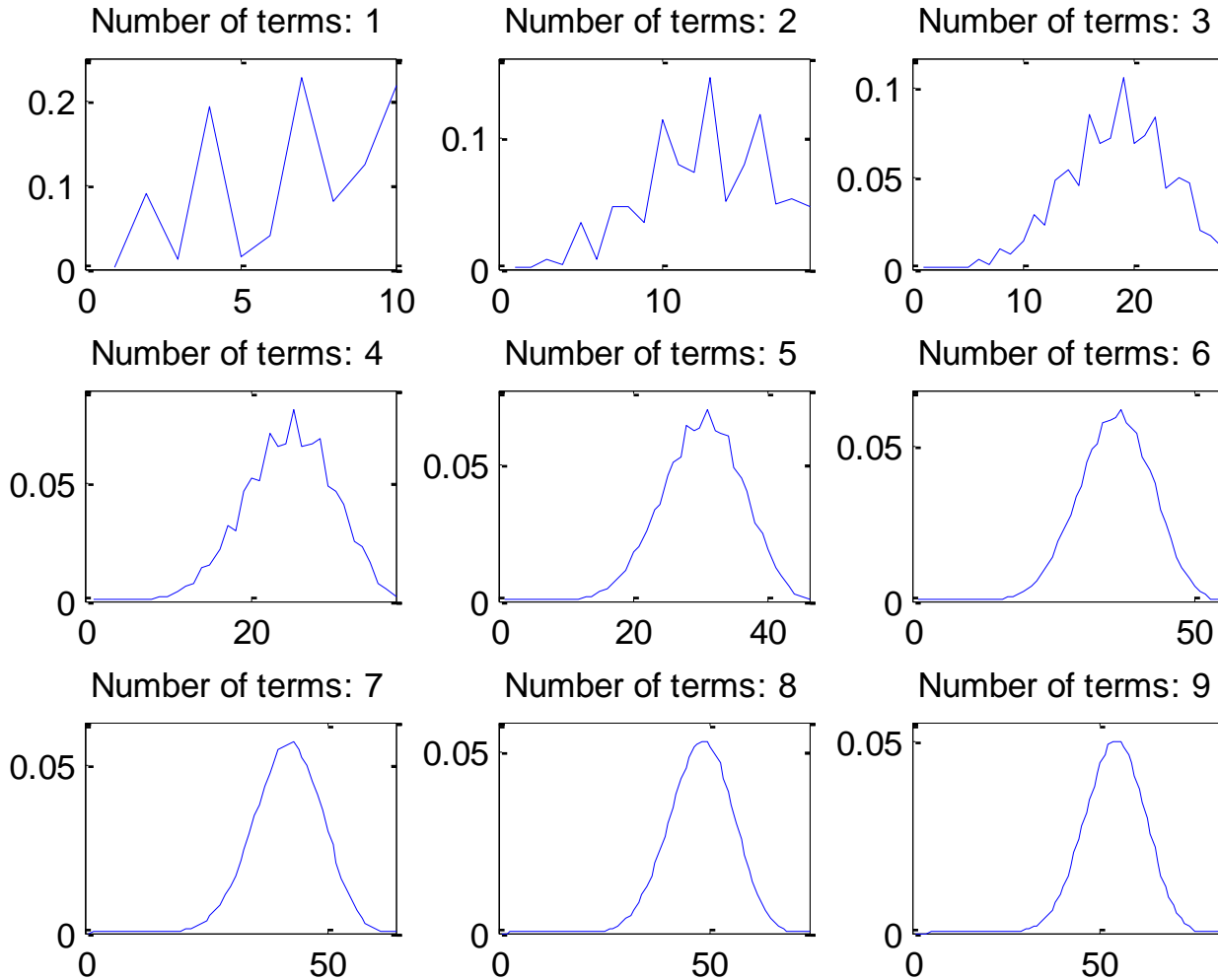

→ Gauss

Sum af flere stokastiske variable

Arbitrær fordeling

Tæthedsfunktioner for sum af $n=1, 2, \dots, 9$ variable

→ Gauss

Den centrale grænseværdisætning (Central Limit Theorem)

- Her en én af flere varianter

The Central Limit Theorem

If a random sample of size n is drawn from a population with mean μ and variance σ^2 , then the sample mean \bar{X} has approximately a normal distribution with mean μ and variance σ^2/n . That is, the distribution function of

$$\frac{(\bar{X} - \mu)}{\sigma/\sqrt{n}}$$

is approximately a standard normal. The approximation improves as the sample size increases.

- Vi vender tilbage til CLT senere i kurset.

Regneeksempel (s. 137-138)

- Se også youtube video om convolution (link i kalenderen).

Hvor er robotten?

- $X_i = X_{i-1} + dx + N_i$
 $X_0 = 0$ = initiel position.
 $dx = 1$ = kommando til robotten (ryk "dx" skridt til højre).
 N_i = usikkerhed da robotten aldrig rykker sig præcis med dx.
- Givet målingen X_0 , dx samt viden om fordelingen af N_i , hvad kan vi sige om robottens position i den i 'te iteration?

$$f_i(x) = f_{i-1}(x - dx) * f_N(n)$$

$$f_0(x) = \begin{cases} 1 & \text{for } x = 0 \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

$$f_N(n) = \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma^2}} \cdot e^{-\frac{(n-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

Hvor er robotten?

- $X_i = X_{i-1} + dx + N_i$
 $X_0 = 0$ = initiel position.
 $dx = 1$ = kommando til robotten (ryk "dx" skridt til højre).
 N_i = usikkerhed da robotten aldrig rykker sig præcis med dx.
- Givet målingen X_0 , dx samt viden om fordelingen af N_i , hvad kan vi sige om robottens position i den i 'te iteration?

$$f_i(x) = f_{i-1}(x - dx) * f_N(n)$$

$$f_0(x) = \begin{cases} 1 & \text{for } x = 0 \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

$$f_N(n) = \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma^2}} \cdot e^{-\frac{(n-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

